

PRIJEDLOG ZAKONA O PLOVIDBI I LUKAMA UNUTARNJIH VODA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/2001 – pročišćeni tekst), prema kojem Hrvatski sabor odlučuje o uređivanju gospodarskih i pravnih odnosa u Republici Hrvatskoj.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Unutarnja plovidba u Republici Hrvatskoj (a koja obuhvaća plovidbu rijekama, jezerima i plovnim kanalima) regulirana je danas zakonima: Zakonom o plovidbi unutarnjim vodama (Narodne novine, br. 19/98, 151/2003 i 138/2006) te Zakonom o lukama unutarnjih voda (Narodne novine, br. 142/98 i 65/2002).

Ukupna duljina plovnih putova na hrvatskim rijekama je 804 km (pri čemu su većinom u pitanju međunarodni plovni putovi). U pitanju je iznimno zanimljiv prometni sustav, kako za plovidbu između luka u Republici Hrvatskoj, tako i za međunarodnu plovidbu, koja posebno jača nakon otvaranja kanala Rajna-Majna-Dunav.

Komparativno gledano, riječni promet je veoma konkurentan u odnosu na druge oblike prijevoza. Suvremeni potiskivani sustavi mogu proizvesti više tona kilometara po jediničnoj duljini puta nego bilo koji drugi vid površinskog prijevoza, osim cjevovodnog transporta (koji opet ima i određena svoja ograničenja). Zbog male potrošnje energije, promet unutarnjim vodama, u usporedbi s kopnenim prijevozom (pogotovo kamionskim), ima izrazite prednosti. Te prednosti dodatno dolaze do izražaja u današnje doba skupog goriva i visokih ekoloških zahtjeva te ograničenja emisije stakleničnih plinova. Kao primjer može se navesti kako potiskivani sustav s jednom litrom goriva ostvari prosječno 127,5 tkm (tona po kilometru), s istom litrom goriva u željezničkom prometu ostvaruje se rad od 76 tkm s prosječnim opterećenjem, a cestovna vozila samo 23 tkm. Slični su i odnosi kod emisije stakleničnih plinova, tako da jačanje unutarnje plovidbe izravno pomaže i ispunjavanju zahtjeva koje je Republika Hrvatska preuzela ratifikacijom Kyotskog protokola.

Republika Hrvatska danas ima četiri luke unutarnjih voda, a koje se nalaze u: Osijeku, Sisku, Slavanskom Brodu i Vukovaru, nekoliko brodarskih trgovačkih društava, te veći broj društava koje obavljaju koncesijske djelatnosti na lučkom području.

Promet u hrvatskim lukama unutarnje plovidbe je iznosio:

Promet u lukama unutarnje plovidbe 2000-2005. (u tonama)							
	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Osijek	264.000	184.000	197.000	256.414	355.856	478.000	464.105
Sisak	169.000	210.000	205.000	201.000	198.000	174.000	156.935
Slavonski Brod	169.000	210.000	205.000	201.000	198.000	174.000	161.122
Vukovar	44.000	75.000	110.000	153.245	301.304	803.250	925.530
Ukupno	646.000	679.000	717.000	811.659	1.053.160	1.628.250	1.707.692

Treba napomenuti kako je luka Vukovar u posljednjih nekoliko godina snažno razvila i putnički promet (kao luka za brodove koji krstare Dunavom). Tako je u 2006. godini na putničkom terminalu u Vukovaru pristalo ukupno 158 putničkih brodova sa 17.877 putnika što je povećanje broja putnika u odnosu na isto razdoblje 2005. godine od 25,18% čime se snažno potiče i jačanje turizma na područjima od posebne državne skrbi.

Međutim, unatoč gore navedenim rezultatima potrebno je učiniti dodatne napore u smjeru jačanja unutarnje plovidbe u cjelini. Naime, u Republici Hrvatskoj se danas, od ukupne količine prevezenih roba, rijekama preveze samo od 1,4% do 1,5% roba. Za razliku od tog postotka, rijekama zemalja Europske unije preveze se od 6% do čak 24% roba – kakav je slučaj u Nizozemskoj. Stoga je i nadalje potrebno ulagati velike napore u razvoj unutarnje plovidbe jer razvijena unutarnja plovidba u pravilu znači i državu razvijenog gospodarstva.

Za Republiku Hrvatsku kao sredozemnu i podunavsku državu luke su značajan segment njenog gospodarstva i sastavni dio njenoga nacionalnog gospodarskog sustava. Luke kao prometna čvorišta ubrzavaju razvoj prometa i trgovine, a time i cjelokupan gospodarski razvoj zemlje. U današnje vrijeme luku ne treba gledati samo kao mjesto za pretovar tereta s broda na vlak ili kamion, a niti unutarnju plovidbu samo kao jednu specifičnu prometnu granu. Suvremena luka (a u tom smjeru treba razvijati i naše luke unutarnjih voda), potpomognuta suvremenom prijevoznom i lučkom tehnologijom postaje poduzetnička zona sui generis, mjesto na kojem se razvijaju mnogobrojne gospodarske aktivnosti vezane uz teret koji se prevozi vodom.

Posebno je danas značajno gledati unutarnju plovidbu kao dio približavanja Republike Hrvatske Europi, ne dakle samo u pravnom, već i u prometnom, može se reći i fizičkom smislu: Danas se rijekama i kanalima od naših riječnih luka može doploviti do Amsterdama, Roterdama, Duisburga, Brusela, Pariza, Strasbourga, Münchena, Beča, Budimpešte, Constance... Unutarnja plovidba može biti snažan čimbenik hrvatske integracije u gospodarstvo Europske unije.

Postojeći pravni okvir unutarnje plovidbe, koji se oslanja na dva osnovna zakona: Zakonu o plovidbi unutarnjim vodama i Zakonu o lukama unutarnjih voda nekoliko puta je mijenjan i dopunjavan. Daljnje izmjene i dopune postojećih propisa otežale bi njihovo razumijevanje i primjenu, a gotovo 10 godina primjene stečena su nova iskustva na osnovi kojih je moguće predložiti brojna nova i kvalitetnija zakonska rješenja. Također, i prilagodba pravnoj stečevini Europske unije zahtjeva dublje zakonske izmjene, poglavito u dijelu zajedničkog planiranja građenja i održavanja vodnih putova i luka.

Na osnovu svega navedenog zaključeno je da se izradi jedinstven Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda. Kvalitetna pravna regulacija unutarnje plovidbe i njena prilagodba pravnoj stečevini Europske unije može bitno pridonijeti gospodarskom razvoju Republike Hrvatske i povećanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na današnjem globalnom tržištu.

2. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom

Predloženim Zakonom uvodi se sljedeće:

U prvom dijelu ujednačuje se stručna terminologija iskazana kroz definicije sa terminologijom koja se primjenjuje u aktima Europske unije. Također, uvodi se obveza donošenja Strategije razvitka riječnog prometa kao temelja za donošenje srednjoročnih planova razvitka prometne infrastrukture unutarnjih voda.

U drugom dijelu utvrđuju se osnovna načela koja uređuju sigurnost plovidbe, stručnu osposobljenost članova posade te uzajamno priznavanje isprava, knjiga plovila i isprava o stručnoj osposobljenosti članova posade. Novost je i uvođenje posebnog akta kojim će se regulirati postupak spašavanja osoba i plovila u slučaju nesreće te postupak intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja s plovila. Ovim Zakonom uvodi se Tehničko nadzorno tijelo ovlašteno za provođenje tehničkog pregleda plovila u skladu sa odredbama Direktive 2006/87/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o tehničkim zahtjevima za plovila unutarnjih voda i ukidanju Direktive Vijeća 82/714/EEC. Odredbama ovoga dijela, kojima se regulira utvrđivanje sposobnosti plovila za plovidbu, stvoreni su preduvjeti za potpuno usklađivanje sa navedenom Direktivom.

U trećem dijelu utvrđuje se državna pripadnost i identifikacija plovila, postupak upisa i brisanja plovila. Odredbama o upisu plovila stvoreni su preduvjeti za primjenu Uredbe vijeća (EEC) 2919/85 od 17. listopada 1985. godine o utvrđivanju uvjeta za pristup sporazumima prema revidiranoj Konvenciji za plovidbu Rajnom za plovila ovlaštena za obavljanje prijevoza Rajnom prema kojoj se dokazuje povezanost plovila s Republikom Hrvatskom. Jednako tako uvodi se obveza dodjeljivanja jedinstvenog identifikacijskog broja plovila, što je obaveza prema Direktivi 2006/87/EC i Direktivi 2005/44/EC o usklađenim Riječnim informacijskim servisima na vodnim putovima Zajednice.

U četvrtom dijelu kao novost definira se status vodnih putova u Republici Hrvatskoj, način upravljanja vodnim putovima i lukama, razvrstaj i red u lukama, obveza i nadležnost za obavljanje javne službe te uspostavljanje Riječnih informacijskih servisa. Obavljanje javne službe ostvaruje se putem lučkih uprava i Agencije za vodne putove kao neprofitnih javnih ustanova. Sukladno Direktivi 2005/44/EC predviđa se osnivanje Nacionalne RIS središnjice kao izdvojene organizacijske jedinice Ministarstva radi međunarodne razmjene podataka i upravljanje sustavom Riječnih informacijskih servisa.

U petom dijelu se regulira način obavljanja i ugovaranja prijevoza. Odredbama ovoga dijela liberalizira se tržište prijevoza unutarnjim vodnim putovima i uspostavljaju načela slobodnog ugovaranja prijevoza. Ovim odredbama ukidaju se odredbe koje su u suprotnosti sa Uredbom Vijeća (EC) 1356/96 od 8. srpnja 1996. godine o zajedničkim pravilima koja se primjenjuju na prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodnim putovima između država članica radi uspostavljanja slobode obavljanja takvih usluga prijevoza te Uredbe Vijeća (EEC) 3921/91 od 16. prosinca 1991. godine o utvrđivanju uvjeta pod kojima strani prijevoznici mogu prevoziti teret i putnike unutarnjim plovnim putovima unutar zemlje članica. Za implementaciju ove Uredbe kojom se dozvoljava kabotaža plovilima iz Europske unije, predviđena je primjena danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Nadalje, prema odredbama Direktive Vijeća 96/75/EC od 19. studenoga 1996. godine o sustavima najma broskog prostora i određivanja cijena u domaćem i međunarodnom prijevozu na unutarnjim vodnim putovima Zajednice propisuje se postupak za uvođenje mjera u slučaju ozbiljnog poremećaja tržišta. Pored navedenoga, u ovom dijelu regulira se priznavanje isprave izdane u zemljama članicama Europske unije kojom se dokazuje profesionalna sposobnost za obavljanje djelatnosti prijevoznika stvari unutarnjim vodnim putovima sukladno Direktivi Vijeća 87/540/EEZ od 9. studenoga 1987. godine o pristupu obavljanju djelatnosti prijevoznika tereta vodnim putovima u unutarnjem i međunarodnom prijevozu te o uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnoj izobrazbi za tu djelatnost.

U šestom dijelu uređuju se plovidbene nesreće, sudari plovila i vađenje potonulih stvari. Uvodi se obveza vađenja potonulih stvari putem Agencije za vodne putove.

Sedmi dio sadržava odredbe o lučkim kapetanijama i inspekcijskom nadzoru. Uvodi se naziv "Lučka kapetanija" čime se dosljedno primjenjuje stručna terminologija sukladno njenoj stvarnoj nadležnosti. U dijelu inspekcijskog nadzora usklađuje se postupak inspekcije plovila sa Direktivom 2006/87/EC – Dodatak VIII.

U osmom dijelu propisani su plovidbeni prekršaji, čime je ostvaren postulat ostvarivanja kažnjavanja, samo ukoliko je Zakonom propisan prekršaj i zapriječena određena vrsta sankcije.

Donošenjem Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda osuvremenit će se cjelokupna prometna grana unutarnje plovidbe, omogućit veća integracija te ubrzani razvoj. Jedinostveni Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda omogućit će i bolje povezivanje unutar dijelova sustava (plovni putovi – luke – lučka trgovačka društva – brodari – ostali). Reguliranje cijelog područja jednim zakonom olakšat će i integriranje cijelog sustava te jačanje stranih ulaganja.

Sustav koncesija u lukama unutarnjih voda pokazao se kao neučinkovit u uvjetima suvremenog dinamičnog poslovanja. Fiksiranje gospodarskih odnosa na 10-30 godina, što se postiže koncesijama, predstavlja kočnicu u iznimno brzom razvoju gospodarskih odnosa i promjeni vrsta i količina tereta koje su uobičajene u današnje vrijeme. Dodatno, kako unutarnju plovidbu u Republici Hrvatskoj očekuju velike promjene koje će bitno promijeniti status ove prometne grane i funkcije pojedinačnih luka: izgradnja kanala Dunav-Sava, poboljšavanje plovnosti Save, izgradnja nizinske željezničke pruga do Rijeke; bilo bi štetno koncesijskim odnosima „zacementirati“ gospodarske odnose u lukama na dugi niz godina.

Generalno, ovaj Zakon će u potpunosti i zaokruženo regulirati unutarnju plovidbu u Republici Hrvatskoj, osim u području ugovora o prijevozu, za koje će se zbog specifičnosti istih i potpuno drugačije pravne naravi (regulacija ugovornih odnosa, velikim dijelom supsidijarna primjena) izraditi poseban zakon koji će biti predložen Hrvatskom saboru tijekom 2008. godine.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem ovoga Zakona omogućit će se:

- ujednačavanje propisa sa pravnom stečevinom Europske unije,
- objedinjavanje pravne materije u području sigurnosti unutarnje plovidbe jedinstvenim zakonom,
- jedinstven pristup planiranju razvitka infrastrukture vodnih putova i luka unutarnjih voda.

Uz to valja spomenuti kako će se donošenjem ovoga Zakona izvršiti daljnja prilagodba pravnoj stečevini Europske unije. Prvenstveno ta obveza proizlazi iz nedavno završenog postupka uspoređivanja usklađenosti zakonodavstva za poglavlje Prometne politike – unutarnja plovidba. U svojem izvješću Europska komisija ističe da Republika Hrvatska ograničava pristup stranih brodova lukama i pravo nerezidentnih prijevoznika na obavljanje prijevozničkih usluga, odnosno da pristup tržištu nije liberaliziran. Isto tako, naglašava se nepriznavanje isprava zapovjednicima stranim državljanima i nepriznavanje potvrda o tehničkoj ispravnosti za strana plovila. U dijelu tehničkih zahtjeva za plovila izražava se mišljenje da će trebati uložiti znatne napore u postupku standardizacije tehničkih zahtjeva za plovila s obzirom na nedavne promjene europskog zakonodavstva u tom području.

Punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kao jezgri demokratskih sloboda i gospodarskog razvoja temeljni je cilj Republike Hrvatske. Jedan od ključnih preduvjeta u tom procesu, osim provedbe unutarnjih reformi i snažnijeg gospodarskog razvoja, je i preuzimanje Europske regulative i europskih standarda na području unutarnje plovidbe.

Prema tome, izrada novog i jedinstvenog Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda potaknuta je i potrebnom usklađivanju važećih odredaba s pravnom stečevinom Europske unije. Također, novi Zakon je potaknut i potrebama usklađivanja sa nekim međunarodno preuzetim obvezama i praksom, a koje je nužno implementirati.

Tako u postupku približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, u procesu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, a koji je utvrđen Nacionalnim programom za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji - 2007. usvojenim na sjednici Vlade Republike Hrvatske 18. siječnja 2007. godine, Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda usklađuje se sa sljedećim aktima:

- Uredba Vijeća (EEZ) 2919/85 od 17. listopada 1985. o utvrđivanju uvjeta za pristup sporazumima prema Revidiranoj Konvenciji o plovidbi Rajnom za plovila ovlaštena za obavljanje prijevoza Rajnom,

- Uredba Vijeća (EEZ) 3921/91 od 16. prosinca 1991. o utvrđivanju uvjeta pod kojima strani prijevoznici mogu prevoziti teret ili putnike unutarnjim vodnim putovima unutar države članice,

- Uredba Vijeća (EZ) 1356/96 od 8. srpnja 1996. o zajedničkim pravilima koja se primjenjuju na prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodnim putovima između država članica radi uspostavljanja slobode obavljanja usluga prijevoza,

- Direktiva Vijeća 87/540/EEZ od 9. studenoga 1987. o pristupu obavljanju djelatnosti prijevoznika tereta vodnim putovima u unutarnjem i međunarodnom prijevozu te o uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnoj izobrazbi za tu djelatnost,

- Direktiva Vijeća 91/672/EEZ od 16. prosinca 1991. o uzajamnom priznavanju ovlaštenja zapovjednika za prijevoz tereta i putnika unutarnjim vodnim putovima,

- Direktiva Vijeća 76/135/EEZ od 20. siječnja 1976. o uzajamnom priznavanju dozvola za plovidbu unutarnjim vodnim putovima,

- Direktiva Vijeća 96/75/EZ od 19. studenoga 1996. o sustavima najma broskog prostora i određivanja cijena u domaćem i međunarodnom prijevozu unutarnjim vodnim putovima u Zajednici,

- Direktiva 2005/44/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o usklađenim riječnim informacijskim servisima (RIS) na unutarnjim vodnim putovima u Zajednici,

- Direktiva 2006/87/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o tehničkim zahtjevima za plovila unutarnjih voda i ukidanju Direktive Vijeća 82/714/EEC.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu u odnosu na obveze koje bi za ovo područje proizašle prema Zakonu o proračunu. Potrebni broj kadrova za obavljanje zadaća propisanih ovim Zakonom regrutirat će se iz postojećih kadrova koji poznaju sustav unutar kojega će obavljati svoje poslove te angažiranjem postojećih tijela državne uprave i javnih ustanova.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbama članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se upućivanje ovoga Zakona po hitnom postupku jer istim Vlada Republike Hrvatske ispunjava rokove iz Nacionalnog programa pristupanju Europskoj uniji.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PLOVIDBI I LUKAMA UNUTARNJIH VODA

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se plovidba unutarnjim vodama Republike Hrvatske, sigurnost plovidbe unutarnjim vodama, pravni status, način upravljanja vodnim putovima i lukama unutarnjih voda, materijalno pravni odnosi u pogledu plovila, postupci upisa plovila, prijevoz i ugovaranje prijevoza, plovidbene nesreće, ustroj i rad lučkih kapetanija i nadzor te druga pitanja koja se odnose na plovidbu i luke unutarnjih voda.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, na odgovarajući način se primjenjuje Pomorski zakonik.

(3) Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom, drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjenjuju se i običaji iz područja unutarnje plovidbe.

Članak 2.

Razvitak riječnog prometa, vodni putovi i luke unutarnjih voda od gospodarskog su interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu.

Članak 3.

Strategiju razvitka riječnog prometa Republike Hrvatske donosi Hrvatski sabor.

Članak 4.

Pojedini pojmovi u ovom Zakonu znače:

- 1. unutarnje vode** su rijeke, kanali i jezera osim rijeka jadranskog sliva u dijelu toka kojim se obavlja pomorska plovidba,
- 2. vodni put** je dio unutarnjih voda na kojem se obavlja plovidba, klasificiran i otvoren za plovidbu,
- 3. plovni put** je dio vodnog puta propisane dubine, širine i drugih mjera koji je uređen, obilježen i siguran za plovidbu,
- 4. plovilo** je plovni objekt namijenjen za plovidbu ili plutanje unutarnjim vodama,
- 5. vojno plovilo** je plovilo koje je pod zapovjedništvom oružanih snaga i čija je posada podvrgnuta vojnoj disciplini,

6. **javno plovilo** je plovilo namijenjeno za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo državno tijelo i koje služi isključivo u negospodarske svrhe, osim vojnog plovila (npr. plovila policije, lučke kapetanije, carine, lučke uprave, Agencije za vodne putove, i sl.).
7. **motorno plovilo** je plovilo na vlastiti motorni pogon,
8. **nuklearno plovilo** je plovilo opremljeno uređajem na nuklearni pogon,
9. **putničko plovilo** je plovilo konstruirano i opremljeno za prijevoz više od 12 putnika,
10. **plutajući objekt** je plovilo koje u uobičajenim okolnostima nije namijenjeno za kretanje unutarnjim vodama,
11. **čamac** je plovilo kraće od 20 m i volumena manjeg od 100m^3 , osim tegljača, potiskivača, putničkog plovila i plovila osposobljenog za pokretanje bočnog sastava,
12. **skelski prijelaz** je dio unutarnjih voda s izgrađenim i uređenim prilaznim putovima opremljen za sigurno prilaženje, ukrcaj i iskrcaj osoba, životinja i stvari koje se prevoze skelom,
13. **tegljač** je plovilo posebno konstruirano i opremljeno za pokretanje tegljenog sastava,
14. **potiskivač** je plovilo posebno konstruirano i opremljeno za pokretanje potiskivanog sastava,
15. **potiskivani sastav** je čvrsto povezana skupina plovila osim čamaca od kojih je barem jedno smješteno ispred potiskivača,
16. **tegljeni sastav** je skupina od jednog ili više plovila osim čamaca koje tegli jedan ili više tegljača koji čine tegljeni sastav.
17. **sastav** je potiskivani, tegljeni ili bočni sastav,
18. **domaće plovilo** je plovilo koje ima hrvatsku državnu pripadnost i upisano je u jedan od hrvatskih upisnika plovila,
19. **strano plovilo** je plovilo koje ima stranu državnu pripadnost i namjenu prema propisima dotične države,
20. **EU plovilo** je plovilo koje ima državnu pripadnost jedne od država članica Europske unije i namjenu prema propisima dotične države,
21. **plovilo u gradnji** je plovilo koje se gradi od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, do trenutka upisa u upisnik plovila,

22. **rasprema** je privremeno povlačenja plovila iz eksploatacije i njegov smještaj na određenom dijelu unutarnjih voda,
23. **priznato klasifikacijsko društvo** je klasifikacijsko društvo koje je priznato u skladu s procedurama i kriterijima prema posebnom propisu,
24. **brodar** je svaka osoba koja je kao posjednik plovila nositelj plovidbenog pothvata, s tim da se pretpostavlja dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u odgovarajući upisnik upisana kao vlasnik plovila,
25. **prijevoznik** je brodar koji obavlja prijevoz na temelju ugovora o prijevozu koji je zaključio s naručiteljem,
26. **putnik** je svaka osoba na plovilu osim djece ispod 1 godine života i posade plovila,
27. **stanje opijenosti** je stanje osobe kod koje je utvrđena prisutnost alkohola u organizmu više od 0,5 g/kg mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, analizom krvi ili urina, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima. Jednako tako, smatrat će se da je u stanju opijenosti osoba kod koje je utvrđena prisutnost u organizmu opojnih droga ili drugih tvari koje mijenjaju stanje svijesti odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi i/ili urina,
28. **međunarodni vodni put** je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovilima svih zastava,
29. **međudržavni vodni put** je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovila pod zastavom Republike Hrvatske i granične države na tom vodnom putu,
30. **državni vodni put** je vodni put na kojem je bez posebnog odobrenja dozvoljena plovidba samo plovilima pod zastavom Republike Hrvatske,
31. **luka** je dio vodnog puta i s njim neposredno povezani kopneni prostor koji je namijenjen i opremljen za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila, ukrcaj, iskrcaj i skladištenje robe ili ukrcaj i iskrcaj putnika, u kojoj se obavljaju različite komplementarne djelatnosti koje su s robom ili s plovilom u neposrednoj ekonomskoj, prometnoj i tehnološkoj vezi. U smislu ovoga Zakona luka predstavlja luku otvorenu za javni promet,
32. **pristanište** je dio vodnog puta i s njim neposredno povezani kopneni prostor koji je namijenjen i opremljen za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila,
33. **zimovnik** je posebna vrsta pristaništa namijenjen i uređen za zaštitu plovila od leda i drugih opasnosti,
34. **lučko područje** je područje luke ili pristaništa koje se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti, kojim upravlja upravitelj luke i na kojem vrijedi poseban režim kontrole dolaska i odlaska plovila te ulaska i izlaska vozila i osoba,

35. **lučki akvatorij** – dio vodnog puta u sklopu lučkog područja, u naravi prostor neposredno uz obalu te izdvojena sidrišta,
36. **sidrište** je uređeni i obilježeni prostor na vodnom putu namijenjen za sidrenje plovila,
37. **upravitelj luke** – lučka uprava odnosno svaka osoba koja upravlja lukom ili pristaništem,
38. **lučke usluge** – usluge komercijalne prirode koje se obavljaju u lukama uz naknadu prema objavljenoj tarifi,
39. **lučki operater** – svaka osoba koja pruža jednu ili više lučkih usluga,
40. **lučki korisnik** – lučki operater odnosno bilo koja osoba koja obavlja lučku djelatnost u luci ili pristaništu,
41. **ponton** - vrsta plutajućeg objekta posebno konstruiranog za pristajanje plovila,
42. **boksaža** – vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevriranje plovilima u luci.
43. **prekrcaj za osobne potrebe** - situacija gdje lučki korisnik obavlja za osobne potrebe jednu ili više lučkih usluga gdje ne zaključuje ugovor s trećom stranom za obavljanje takvih usluga,
44. **Riječni informacijski servisi (RIS)** jesu informacijske usluge ujednačenog standarda namijenjene kao podrška upravljanju prometom na unutarnjim vodama, uključujući gdje god je to tehnički opravdano vezu s drugim načinima prijevoza,
45. **komercijalni prijevoz** je svaki prijevoz plovilima koji se obavlja na temelju ugovora o prijevozu,
46. **prijevoz za osobne potrebe** je prijevoz plovilima koji se obavlja za osobne potrebe svake osobe kao pomoćna djelatnost uz osnovnu djelatnost,
47. **međunarodni prijevoz** je prijevoz plovilima iz bilo koje domaće luke u stranu luku i obratno,
48. **domaći prijevoz (kabotaža)** je prijevoz plovilima između luka na području Republike Hrvatske,
49. **ozbiljan poremećaj tržišta** – pojava na transportnom tržištu u unutarnjoj plovidbi koja može uzrokovati ozbiljan i potencijalno trajan višak ponude nad potražnjom te predstavlja ozbiljnu prijetnju financijskoj stabilnosti i opstanku velikog broja prijevoznika u unutarnjoj plovidbi, osim ako kratkoročne i srednjoročne prognoze tržišta pokazuju značajna i trajna poboljšanja,

50. osobnom ispravom smatraju se broderska knjižica, dozvola za ukrcaj, svjedodžba o stručnoj osposobljenosti i uvjerenje za osposobljenosti za voditelja čamca,

51. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za unutarnju plovidbu.

52. Ministar je čelnik Ministarstva.

DIO DRUGI

SIGURNOST PLOVIDBE

Glava I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 5.

Sigurnost plovidbe podrazumijeva skup uvjeta i mjera kojima moraju udovoljavati plovila, posada na plovilima, vodni putovi i luke.

Članak 6.

(1) Brodar, zapovjednik plovila, upravitelj luke, lučka kapetanija kao tijelo nadležno za poslove sigurnosti plovidbe i Agencija za vodne putove, dužni su organizirati i trajno nadzirati obavljanje poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe te s tim u svezi voditi evidencije i upisnike s propisanim podacima.

(2) Brodar, zapovjednik plovila, upravitelj luke te Agencija za vodne putove dužni su dojaviti nadležnoj lučkoj kapetaciji svaku promjenu na vodnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koja utječe na sigurnost plovidbe.

(3) Lučka kapetanija može radi sigurnosti plovidbe donositi akte kojima ograničava plovidbu na vodnim putovima, odnosno propisuje posebne uvjete plovidbe u cilju zaštite ljudskih života, obala, okoliša i drugih dobara.

Članak 7.

Promjene na vodnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koje su značajne za plovidbu objavljuje lučka kapetanija putem priopćenja brodarstvu.

Članak 8.

Ministar će posebnim pravilnikom propisati postupak spašavanja osoba i plovila u slučaju nesreće na unutarnjim vodama i postupak intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja s plovila.

Članak 9.

(1) Ministarstvo je obvezno provesti istragu o svakoj nesreći koja se dogodi bilo kojem domaćem plovilu kao i na stranom plovilu koje pretrpi nesreću u unutarnjim vodama Republike Hrvatske ako je nesreća uzrokovala smrt ili teže tjelesne ozljede državljanina Republike Hrvatske, gubitak ili oštećenje imovine većeg opsega te istragu o zaprekama na plovnom putu ili onečišćenju unutarnjih voda s plovila.

(2) Propis o postupku istrage u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministar.

Glava II.

PLOVIDBA

Članak 10.

(1) Plovidba se može obavljati plovilima na unutarnjim vodama u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Osobe koje sudjeluju u plovidbi obavezne su se pridržavati odredbi ovoga Zakona i propisa o pravilima plovidbe kojima se uređuje sigurna plovidba.

(3) Propis iz stavka 2. ovoga članka donosi Ministar.

Članak 11.

(1) Strana plovila mogu ploviti vodnim putovima iz članka 105. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Strana plovila mogu ploviti i vodnim putovima iz članka 105. stavka 3. ovoga Zakona na temelju odobrenja nadležne lučke kapetanije.

(3) EU-plovila mogu ploviti na svim vodnim putovima iz članka 105. ovoga Zakona bez ograničenja.

(4) Propis o plovidbi i boravku stranih plovila na unutarnjim vodama Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Članak 12.

Zabranjeno je s plovila izbacivati, izljevati ili ispuštati otpad, predmete ili stvari koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe, živote i zdravlje ljudi ili onečistiti okoliš.

Članak 13.

(1) Oštećena ili potopljena plovila koja ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili znače opasnost od onečišćenja moraju se po nalogu nadležne lučke kapetanije ukloniti s unutarnjih voda.

(2) Plovila koja nisu upisana u odgovarajući upisnik plovila ne mogu boraviti na unutarnjim vodama, osim ako su izuzeta od obveze upisa.

(3) Plovila povučena iz plovidbe moraju se ukloniti s unutarnjih voda.

(4) Plovila iz stavka 2. i 3. ovoga članka moraju se po nalogu nadležne lučke kapetanije, odnosno inspektora sigurnosti plovidbe ukloniti s unutarnjih voda.

Članak 14.

(1) Domaće plovilo u raspremi može boraviti na unutarnjim vodama Republike Hrvatske na temelju odobrenja nadležne lučke kapetanije za boravak u raspremi.

(2) Prilikom izdavanja odobrenja lučka kapetanija će za plovila iz stavka 1. ovoga članka odrediti mjesto i uvjete boravka te vrijeme boravka na unutarnjim vodama Republike Hrvatske.

Članak 15.

(1) Strano vojno ili strano javno plovilo smije uploviti u unutarnje vode Republike Hrvatske samo na temelju posebnog odobrenja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka za strano vojno plovilo daje ministarstvo nadležno za poslove obrane, a za strano javno plovilo Ministarstvo uz mišljenje ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Članak 16.

(1) Skelski prijelaz može se otvoriti radi prometnog povezivanja susjednih obala.

(2) Građenje skelskog prijelaza provodi se sukladno propisima o prostornom uređenju, građenju i vodama.

(3) Odobrenje za otvaranje skelskog prijelaza daje Ministarstvo.

Glava III.

PLOVILO

1. Utvrđivanje sposobnosti plovila za plovidbu

Članak 17.

Plovilo može ploviti u određenim granicama plovidbe, koristiti se za određenu namjenu ili boraviti na unutarnjim vodama ukoliko:

1. udovoljava uvjetima propisanim Tehničkim pravilima za plovila unutarnje plovidbe (u daljnjem tekstu: Tehnička pravila),
2. ima ukrcan propisani broj stručno osposobljenih članova posade,
3. je smještaj i broj ukrcanih putnika na plovilu u skladu s važećim propisima kojima se uređuju uvjeti za prijevoz putnika,
4. je teret na plovilu ukrcan pravilno i u skladu s propisima kojima se uređuju uvjeti prijevoza tereta.

Članak 18.

(1) Sposobnost plovila za plovidbu prema članku 17. točki 1. ovoga Zakona potvrđuje se Svjedodžbom o sposobnosti za plovidbu (u daljnjem tekstu: Svjedodžba).

(2) Svjedodžba se izdaje na temelju tehničkog pregleda plovila kojim se utvrđuje da plovilo odgovara zahtjevima Tehničkih pravila.

(3) Svjedodžbu izdaje Ministarstvo putem Tehničkog nadzornog tijela.

(4) Izgled Svjedodžbe, rok valjanosti, zamjena i obnova Svjedodžbe te druga pitanja propisat će se Tehničkim pravilima.

(5) Ispunjava li plovilo uvjete iz članka 17. ovoga Zakona, odnosno posjeduje li valjanu svjedodžbu iz stavka 1. ovoga članka provjerava se inspekcijskim nadzorom, redovitim pregledom isprava, a u slučajevima predviđenim propisima, ako je to potrebno, pregledom plovila ili njegovih pojedinih dijelova.

Članak 19.

(1) Nadzor gradnje, opseg, način i učestalost tehničkog pregleda iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona propisuje se Tehničkim pravilima.

(2) Tehnička pravila donosi Ministar.

Članak 20.

(1) Za provođenje tehničkog pregleda iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona nadležno je Tehničko nadzorno tijelo.

(2) Tehničko nadzorno tijelo može djelomično ili u cijelosti osloboditi plovilo obveze obavljanja navedenog pregleda ukoliko plovilo posjeduje važeću potvrdu da udovoljava zahtjevima Tehničkih pravila izdanu od priznatog klasifikacijskog društva.

(3) Sastav, postupak i kriterije imenovanja Tehničkog nadzornog tijela te postupak i uvjete za priznata klasifikacijska društva propisat će Ministar.

(4) Tehničko nadzorno tijelo imenuje Ministar.

Članak 21.

Poslije obavljenog nadzora nad gradnjom odnosno preinakom plovila ili nakon obavljenog bilo kojeg pregleda plovila, ne smije se bez prethodne obavijesti Tehničkog nadzornog tijela obavljati bilo kakve promjene ili preinake strukture trupa plovila, njegovih strojeva, uređaja i opreme koji podliježu Tehničkim pravilima.

Članak 22.

Brodar je dužan plovilo i njegovu opremu održavati tako da plovilo u svakom smislu ostane sposobno za plovidbu bez opasnosti za plovilo, osobe na plovilu, stvari i okoliš.

Članak 23.

Tehničko nadzorno tijelo može plovilo koje nije putničko proglasiti sposobnim da na unutarnjim vodama prevozi putnike na jednom ili više putovanja, ili za određeno vrijeme ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovoga Zakona i ako se pregledom utvrdi da plovilo udovoljava uvjetima za obavljanje prijevoza putnika.

Članak 24.

Odredbe članka 17. do 23. ovoga Zakona ne odnose se na čamce.

2. Baždarenje plovila**Članak 25.**

Baždarenjem plovila utvrđuje se:

- istisnina plovila na gazu praznog plovila i na najvećem gazu,
- ukupna nosivost plovila koji ne prevozi teret,
- ukupna nosivost i nosivost po centimetru srednjeg gaza plovila koji prevozi teret,
- glavne i najveće dimenzije plovila.

Članak 26.

Baždarenje plovila obavlja Tehničko nadzorno tijelo prema Tehničkim pravilima.

Članak 27.

Prema odredbama ovoga Zakona baždarenju podliježe:

- svako plovilo koje se upisuje u neki od hrvatskih upisnika plovila,
- strano plovilo koje je baždareno prema propisima koji se bitno razlikuju od Tehničkih pravila ukoliko podliježe plaćanju pristojbi u Republici Hrvatskoj čija je osnovica veličina koja se utvrđuje baždarenjem.

Članak 28.

(1) Ponovno baždarenje domaćeg plovila obavlja se ako:

- su nakon baždarenja plovila nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, uporabi prostora, broju putnika koji je dopušten u prijevozu, dodijeljenom nadvođu ili dopuštenom gazu plovila, zbog kojih se na plovilu mijenja njegova nosivost.
- se posumnja u pravilnost već obavljenog baždarenja,
- je istekla valjanost svjedodžbe o baždarenju.

(2) U slučaju ponovnog baždarenja iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, Tehničko nadzorno tijelo odlučuje mora li se, ovisno o obavljenim preinakama plovila, ponovno baždarenje obaviti u cijelosti ili djelomično.

3. Isprave i knjige plovila

Članak 29.

(1) Isprave i knjige koje plovila moraju imati služe kao dokaz o identitetu plovila, sposobnosti za plovidbu, tehničkim podacima i ostalim svojstvima plovila.

(2) U knjige plovila unose se propisani podaci o važnijim događajima i obavljenim radnjama na plovilu te svi podaci u svezi s plovidbom, vodnim putom i plovilom.

Članak 30.

Isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju biti napisane na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Članak 31.

(1) Isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju se nalaziti na plovilu i uvijek biti dostupne u svrhu provjere.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, isprave i knjige plovila bez posade ne moraju se nalaziti na plovilu nego se mogu čuvati kod vlasnika.

Članak 32.

(1) Svako plovilo upisano u upisnik plovila unutarnje plovidbe u Republici Hrvatskoj mora imati upisni list.

(2) Upisnim listom dokazuje se hrvatska državna pripadnost uz naznaku da plovilo ima pravo i dužnost vijati zastavu Republike Hrvatske, područje plovidbe, vrsta i namjena plovila te status Rajnskog plovila.

(3) Upisni list sadrži sve upise iz uložka glavne knjige upisnika plovila u koji je plovilo upisano.

(4) Upisni list izdaje lučka kapetanija koja je upisala plovilo u upisnik.

(5) U slučaju nepodudaranja sadržaja upisnog lista sa sadržajem upisnika plovila glede upisanih prava na plovilu važi ono što je upisano u upisniku plovila.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, čamci upisani u upisnik čamaca moraju imati dozvolu za plovidbu čamca koju izdaje lučka kapetanija.

Članak 33.

(1) Kad se plovilu promjeni ime ili oznaka, luka upisa, nosivost, vrsta pogona, namjena ili područje plovidbe, mora mu se zamijeniti upisni list.

(2) Zamjenu upisnog lista obavlja lučka kapetanija koja je plovilo upisala u upisnik plovila.

Članak 34.

(1) Privremeni upisni list izdaje se plovilu nabavljenom u inozemstvu koji još nema upisni list te domaćem plovilu u inozemstvu kojemu je izgubljen upisni list.

(2) Privremenim upisnim listom plovilo koje još nije upisano u hrvatski upisnik plovila stječe hrvatsku državnu pripadnost te pravo i dužnost vijati zastavu Republike Hrvatske.

(3) Privremeni upisni list vrijedi najdulje godinu dana od dana izdavanja, ali njegovo važenje prestaje kada plovilo prvi put uplovi u hrvatsku luku.

(4) Privremeni upisni list izdaje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Hrvatske.

Članak 35.

Pored upisnog lista, privremenog upisnog lista ili dozvole za plovidbu čamca, plovila upisana u hrvatski upisnik plovila moraju imati:

- isprave i knjige propisane pravilnikom iz članka 36. ovoga Zakona,
- isprave i knjige propisane Tehničkim pravilima.

Članak 36.

Sadržaj, obrasce, način vođenja isprava i knjiga, vrste, rokove valjanosti i drugo propisat će se pravilnikom kojega donosi Ministar.

Članak 37.

(1) Isprave i knjige plovila izdane prema propisima zemalja članica Europske unije priznaju se kao da su izdane u Republici Hrvatskoj.

(2) Isprave i knjige plovila izdane prema propisima ostalih zemalja priznaju se uz uvjet uzajamnosti, a u drugim slučajevima na temelju mišljenja Ministarstva.

(3) Isprava plovila koja je izdana u skladu s Pravilima nadzora plovila na Rajni kojom se dokazuje sposobnost plovila za plovidbu Rajnom, priznaje se kao da je izdana u Republici Hrvatskoj.

(4) Isprava plovila izdana prema propisu o transportu opasnih tvari Rajnom (ADNR) priznaje se u Republici Hrvatskoj kao dokaz da plovilo udovoljava zahtjevima za prijevozom opasnih tvari na vodnim putovima iz članka 105. ovoga Zakona.

Glava IV.

PLUTAJUĆI OBJEKTI

Članak 38.

(1) Plutajući objekti koji se postavljaju na unutarnjim vodama postavljaju se sukladno lokacijskoj dozvoli odnosno detaljnom prostornom planu uređenja, te sukladno propisima o vodama.

(2) U postupku izdavanja lokacijske dozvole ili drugog akta iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo dužno je pribaviti suglasnost lučke kapetanije glede sigurnosti plovidbe.

(3) Ukoliko se plutajući objekt privezuje, sidri ili polaže na dno na području luke ili pristaništa, pored suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka potrebna je suglasnost upravitelja luke. Suglasnost upravitelja luke nije potrebna kada prema propisima o vodama upravitelj luke donosi odluku o koncesiji.

Članak 39.

(1) Na upis plutajućeg objekta na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o upisu plovila.

(2) Pored isprava iz članka 101. ovoga Zakona uz prijavu za prvi upis prilaže se lokacijska dozvola.

(3) Lokacijska dozvola prilaže se i u slučaju svake promjene mjesta priveza, sidrenja odnosno polaganja na dno.

Glava V.

ČAMCI

Članak 40.

Čamac može ploviti u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu ili boravak na unutarnjim vodama ukoliko:

- ima utvrđenu sposobnost za plovidbu prema Tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju čamaca,
- odgovara članku 17. točki 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

Članak 41.

(1) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje se tehničkim pregledom.

(2) Sposobnost čamca za plovidbu dokazuje se Dozvolom za plovidbu čamca.

Članak 42.

Način utvrđivanja sposobnosti čamca za plovidbu, vrste pregleda i baždarenje obavlja se prema Tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju čamaca koje donosi Ministar.

Članak 43.

Čamac može biti za:

- gospodarske namjene, i to: prijevoz putnika i stvari, ribolov, vađenje pijeska, šljunka i kamena, iznajmljivanje i sl.,
- negospodarske namjene, i to: osobne potrebe, šport, razonodu i sl.,
- javne namjene, i to: inspeksijski, carinski i policijski nadzor i sl.

Članak 44.

(1) Osoba koja upravlja čamcem mora biti stručno osposobljena i smatra se zapovjednikom plovila.

(2) Propis kojim se uređuju uvjeti za plovidbu, područja plovidbe, uvjeti i nadzor nad gradnjom čamca, upis i brisanje iz upisnika, isprave čamca, isprave i minimalni broj članova posade čamca, način i uvjeti za stjecanje uvjerenja o stručnoj osposobljenosti zapovjednika donosi Ministar.

Članak 45.

Ova Glava Zakona ne primjenjuje se na:

- čamce kraće od 2.5 metra bez mehaničkog porivnog uređaja,
- čamce koji pripadaju drugim plovilima,
- čamce namijenjene isključivo za natjecanje (športske, veslačke),
- kajake, kanue, pedaline, daske za jedrenje i sl.

Glava VI.

POSADA PLOVILA.

1. Zajedničke odredbe

Članak 46.

(1) Posadu plovila čine osobe ukrcane za obavljanje poslova na plovilu i obvezno se upisuju u popis posade.

(2) Za sigurnu plovidbu plovilo mora imati odgovarajući minimalni broj članova posade s određenom stručnom osposobljenošću.

(3) Broj članova posade iz stavka 2. ovoga članka propisuje Ministar.

Članak 47.

(1) Stručna osposobljenost članova posade plovila stječe se položenim odgovarajućim stručnim ispitom, a dokazuje Svjedodžbom o stručnoj osposobljenosti.

(2) Propise o uvjetima za stjecanje stručne osposobljenosti članova posade plovila i polaganje stručnog ispita donosi Ministar.

Članak 48.

(1) Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovjednika izdane prema propisima Rajnske komisije i zemalja članica Europske unije priznaju se kao da su izdane u Republici Hrvatskoj.

(2) Priznavanje isprava iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je s obzirom na vrstu plovila za koju isprava vrijedi u zemlji koja je ispravu izdala.

(3) Posebnim propisom iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona mogu se propisati dodatni uvjeti za zapovjednika, u pogledu priznavanja isprava iz stavka 1. ovoga članka, kada zapovijeda plovilom koje plovi određenim dionicama vodnih putova iz članka 105. ovoga Zakona za koje se zahtijeva poznavanje lokalnih uvjeta plovidbe.

Članak 49.

(1) Zapovjednik, odnosno član posade plovila tijekom obavljanja dužnosti na plovilu ne smije biti u stanju opijenost niti mu radna sposobnost smije biti umanjena radi umora ili bilo kojeg drugog razloga.

(2) Ako inspektor sigurnosti plovidbe lučke kapetanije i druga osoba ovlaštena za nadzor sigurnosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, kao mjeru opreza, naložit će zapovjedniku plovila da člana posade odmah udalji sa dužnosti.

(3) Ako je utvrđeno da je zapovjednik plovila u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena radi umora ili bilo kojeg drugog razloga, inspektor ili druga osoba ovlaštena za nadzor sigurnosti plovidbe, kao mjeru opreza, odmah će udaljiti iz službe zapovjednika plovila.

(4) Ako zbog udaljenja iz službe zapovjednika ili člana posade plovilo ne udovoljava uvjetima o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu inspektor sigurnosti plovidbe ili druga ovlaštena osoba zabranit će plovidbu.

(5) Zapovjednik odnosno član posade plovila dužan je podvrgnuti se ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina.

Članak 50.

(1) Član posade plovila može biti osoba koja je tjelesno i duševno sposobna obavljati posao na plovilu, što se utvrđuje i provjerava liječničkim pregledom.

(2) Osobe koje se prijavljuju za rad na plovilu, odnosno članovi posade koji rade na radnim mjestima za koje se zahtijevaju posebni zdravstveni uvjeti te duševne i tjelesne sposobnosti obvezni su podvrći se i odgovarajućim specijalističkim pregledima.

(3) Troškove pregleda iz stavka 1. i 2. ovoga članka snosi brodar.

Članak 51.

Propis o utvrđivanju tjelesne i duševne sposobnosti člana posade i popis ovlaštenih zdravstvenih ustanova za te preglede donosi ministar nadležan za poslove zdravstva uz prethodnu suglasnost Ministra.

Članak 52.

Član posade mora obavljati poslove na plovilu u skladu sa svojim dužnostima propisanim zakonom i drugim propisima koji se odnose na plovidbu na način da ne dovede u opasnost sigurnost plovidbe, ošteti plovilo ili stvari na njemu, ugrozi sigurnost putnika na plovilu, ostale članove posade ili onečisti okoliš opasnim i štetnim tvarima (uljem, otpacima tekućih goriva i njihovim smjesama, otpadnim vodama i drugim otpadnim tvarima te radioaktivnim i sličnim otpacima) s plovila.

Članak 53.

Zapovjednik plovila i članovi posade plovila moraju primjenjivati propisana pravila plovidbe iz ovoga Zakona i propisa donesenim na temelju ovoga Zakona kojima se uređuje sigurna plovidba.

Članak 54.

(1) Kao član posade na plovilo se može ukrcati samo osoba koja ima brodarsku knjižicu, odnosno dozvolu za ukrcaj.

(2) Poseban propis o brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcaj donijet će Ministar.

Članak 55.

(1) Brodar je dužan članu posade osigurati povratno putovanje i nadoknaditi troškove povratnog putovanja u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.

(2) Troškovi povratnog putovanja člana posade obuhvaćaju troškove smještaja, prehrane i prijevoza od trenutka iskrcaja do trenutka povratka člana posade u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.

(3) Kada je plovilo u stranoj zemlji, a brodar ne postupi prema stavku 1. ovoga članka, povratno putovanje osigurava diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Republike Hrvatske na teret brodar.

(4) Ovaj članak primjenjuje se i na strance koji su članovi posade hrvatskog plovila.

Članak 56.

Brodar ima pravo povrata svih troškova povratnog putovanja člana posade plovila koji se bez odobrenja iskrcao s plovila, ili je iskrcao zbog nesavjesnog obavljanja dužnosti, ili se iskrcao s plovila zbog ozljede ili oboljenja koje je sebi prouzročio namjerno ili grubom nepažnjom.

Članak 57.

(1) Član posade plovila obavezan je odmah obavijestiti zapovjednika o svakom iznimnom događaju koji bi mogao ugroziti sigurnost plovila, putnika, drugih osoba ili stvari na plovilu ili prouzročiti onečišćenje okoliša s plovila.

(2) U slučaju kada prijeti opasnost brodoloma ili druge havarije članovi posade plovila obavezni su poduzeti sve potrebite mjere za spašavanje plovila, putnika, drugih osoba na plovilu i stvari te za zaštitu okoliša, do naredbe zapovjednika plovila da se plovilo napusti.

Članak 58.

Brodar je obavezan članu posade nadoknaditi štetu na stvarima namijenjenim za njegovu osobnu uporabu koje su mu uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji plovila.

Članak 59.

(1) Za štetu nastalu zbog tjelesne ozljede ili smrti člana posade plovila odgovara brodar ako je tjelesna ozljeda ili smrt nastala njegovom krivnjom ili krivnjom osobe za koje brodar odgovara.

(2) Krivnja brodara se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, ako je smrt ili tjelesna ozljeda člana posade nastupila izravno ili neizravno kao posljedica brodoloma, sudara, nasukavanja, eksplozije, požara, ili mana plovila.

(3) Rješavanje međusobnih sporova između člana posade plovila i brodara, kao i sporova između zapovjednika plovila i brodara provodi se prema posebnom zakonu.

2. Zapovjednik plovila

Članak 60.

(1) Ploviom zapovijeda zapovjednik.

(2) Zapovjednika plovila postavlja brodar.

(3) U slučaju smrti, spriječenosti ili odsutnosti zapovjednika, zamjenjuje ga sa svim njegovim ovlastima, po položaju najstariji član posade službe palube.

Članak 61.

Zapovjednik je odgovoran za sigurnost plovila i red na plovilu u granicama određenim ovim Zakonom i drugim propisima na temelju kojih obavlja javne ovlasti na plovilu i zastupa brodara.

Članak 62.

(1) Zapovjednik plovila obavezan je brinuti se o: opskrbi plovila, vođenju dokumentacije, održavanju i ispravnosti trupa, strojeva, uređaja i opreme, sigurnosti uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, pravilnom ukrcaju, slaganju, prijevozu i iskrcaju tereta, pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika te obavljanju svih ostalih poslova vezanih uz plovidbu.

(2) Zapovjednik plovila obavezan je za vrijeme plovidbe biti na plovilu.

(3) Zapovjednik plovila obavezan je prije polaska na put provjeriti ispravnost plovila i količinu zaliha koje mu omogućuju da obavi određeno putovanje i osigurati da se sve propisane isprave i knjige te članovi posade nalaze na plovilu, a pri prijevozu putnika obavezan je osobito utvrditi jesu li poduzete sve mjere za sigurnost putnika.

(4) Zapovjednik motornog plovila obavezan je prije polaska na put provjeriti ispravnost i sposobnost plovila u tegljenom odnosno potiskivanom sastavu.

Članak 63.

(1) Zapovjednik plovila, odnosno osoba u smjeni koja upravlja vođenjem plovila obvezna je poduzimati sve mjere potrebne za sigurnost plovila i plovidbe.

(2) Zapovjednik plovila obavezan je osobno rukovoditi ploviom kad god to zahtijeva sigurnost plovila.

Članak 64.

(1) Ako nastupe događaji koji plovilo ili osobe na njemu dovedu u opasnost, zapovjednik plovila obvezan je poduzeti sve mjere za spašavanje osoba i otklanjanje opasnosti za spašavanje osoba, plovila i stvari na plovilu te za zaštitu okoliša.

(2) Ako je u slučaju iz stavka 1. ovoga članka potrebno žrtvovati plovilo ili oštetiti teret ili druge stvari na plovilu zapovjednik plovila obvezan je žrtvovati ili oštetiti teret, druge stvari i uređaje ili opremu koji nisu nužni za plovidbu ili dijelove plovila čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i osobe koje imaju osnovani interes za teret na plovilu.

(3) Obveze iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na plovila u tegljenom i potiskivanom sastavu.

Članak 65.

(1) Ako su u slučaju opasnosti za plovilo sve mjere poduzete za spašavanje plovila ostale bez uspjeha te je propast plovila neizbježna, zapovjednik je obvezan prije svega poduzeti mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih osoba na plovilu, ukloniti plovilo prije potonuća s plovnog puta ako je to moguće te narediti napuštanje plovila.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka zapovjednik je obvezan poduzeti sve mjere potrebne za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mjere za spašavanje drugih isprava i knjiga kao i gotovog novca iz blagajne.

(3) Zapovjednik smije napustiti plovilo tek nakon što je u granicama stvarnih mogućnosti poduzeo sve mjere iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 66.

(1) U slučaju iznimnog događaja koji ugrožava sigurnost plovila ili plovidbe, putnika i drugih osoba, ili prijeti oštećenju stvari na plovilu, ili ako se primijeti onečišćenje uljem ili drugim opasnim tvarima, zapovjednik je obvezan opis tog događaja odnosno bilješku o opaženom onečišćenju odmah unijeti u brodski dnevnik.

(2) Zapovjednik je obvezan, u slučaju iznimnog događaja iz stavka 1. ovoga članka, o tim događajima odmah radiovezom ili, ukoliko to nije u mogućnosti, nakon dolaska u prvu luku, podnijeti izvještaj lučkoj kapetaniji zajedno s izvatkom iz brodskog dnevnika.

(3) Zapovjednik mora unijeti u brodski dnevnik činjenicu rođenja i smrti osobe na plovilu, naznačujući mjesto ili poziciju plovila i vrijeme rođenja, odnosno smrti te primiti izjavu posljednje volje i to primanje unijeti u brodski dnevnik, navodeći vrijeme kad je posljednju izjavu volje primio.

(4) Zapovjednik je obvezan o činjenici rođenja i smrti te o primanju izjave posljednje volje sastaviti zapisnik na propisani način i dostaviti ga nadležnom tijelu u prvoj domaćoj luci u koju stigne, a u inozemstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske.

(5) Zapovjednik ili brodar mora čim prije moguće izvijestiti nadležno tijelo ili lučku kapetaniju o događajima u vezi s ispuštanjem ulja ili prijetnje od ispuštanja ulja i drugih opasnih tvari.

(6) Propis o načinu postupanja zapovjednika prema odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka donosi Ministar.

Članak 67.

(1) Zapovjednik je obavezan radiovezom odaslati obavijest o bilo kojoj izravnoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naide.

(2) Zapovjednik je obavezan bilješku o danoj obavijesti iz stavka 1. ovoga članka unijeti u brodski dnevnik.

Članak 68.

(1) Zapovjednik ima ovlast i obvezu svim osobama na plovilu izdavati naredbe kojima se osigurava plovilo i njegova plovidba, održavati red na plovilu te nadzirati obavljanje izdanih naredbi.

(2) Zapovjednik može radi sigurnosti na plovilu držati potrebno vatreno oružje, a članovima posade držanje takvog oružja je zabranjeno.

(3) Putnici na plovilu su obavezni odmah po stupanju na plovilo predati oružje na čuvanje zapovjedniku, o čemu zapovjednik izdaje potvrdu.

Članak 69.

(1) Zapovjednik ima pravo za vrijeme plovidbe ograničiti slobodu kretanja na plovilu svakoj osobi koja teže ugrozi sigurnost plovila, članova posade, putnika i drugih osoba, stvari na plovilu i okoliša onečišćenjem uljem, opasnim kemikalijama ili štetnim tvarima.

(2) Sloboda kretanja može se ograničiti samo ako je to nužno radi sigurnosti putnika i drugih osoba i stvari na plovilu, radi zaštite plovila i zaštite okoliša. Za stranca ograničenje slobode kretanja može trajati najdulje do dolaska plovila u prvu luku u koju plovilo uplovi, a za hrvatskog državljanina najdulje do dolaska plovila u prvu hrvatsku luku.

(3) Ovlasti iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na plovila u tegljenom ili potiskivanom sastavu.

(4) Mjere iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka unose se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 70.

Zapovjednik ima pravo člana posade plovila koji narušava sigurnost plovidbe udaljiti s posla, a prema potrebi, iskrcati ga s plovila.

Članak 71.

(1) Ako za putovanja član posade plovila, putnik ili druga osoba počini kazneno djelo na plovilu, zapovjednik je obavezan poduzeti, prema okolnostima, mjere potrebne za sprečavanje ili ublažavanje mogućnosti nastupanja štetnih posljedica tog djela te mjere za osiguranje i pokretanje postupka radi utvrđivanja počinitelja i njegove odgovornosti.

(2) Ako postoji opasnost da osoba, za koju se osnovano sumnja da je počinitelj, djelo ponovi ili pobjegne, zapovjednik je ovlašten narediti da se:

- toj osobi ograniči sloboda kretanja na plovilu ili se liši slobode,

- ispitivanjem osobe za koju se osnovano sumnja da je počinitelj, svjedoka i oštećenika utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile,
- o svakom ispitivanju vodi zapisnik,
- kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili kojima je kazneno djelo počinjeno, odnosno na kojima su tragovi počinjenog djela vidljivi,
- poduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je kazneno djelo počinjeno.

(3) Ako se plovilo nalazi u inozemstvu, zapovjednik je obavezan o počinjenom kaznenom djelu podnijeti izvješće diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u državi u čiju luku plovilo uplovi. Zapovjednik je obavezan s osobom za koju se osnovano sumnja da je počinitelj kaznenog djela postupiti prema uputama diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Hrvatske.

(4) Nakon dolaska u hrvatsku luku u koju plovilo najprije uplovi, zapovjednik je obavezan osobu za koju se osnovano sumnja da je počinitelj kaznenog djela predati tijelu unutarnjih poslova u toj luci zajedno s pisanim izvješćem o počinjenom kaznenom djelu, zapisnicima i predmetima iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Poduzete mjere iz stavka 2. i 4. ovoga članka upisuju se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 72.

(1) U slučaju kada je član posade samovoljno napustio plovilo, zapovjednik je obavezan sastaviti zapisnik i utvrditi koje su osobne stvari i isprave člana posade ostale na plovilu, a u brodski dnevnik unijeti službenu zabilješku.

(2) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sačinjava se u nazočnosti dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik i svjedoci.

(3) Zapovjednik je obavezan osobne stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio plovilo predati tijelu unutarnjih poslova u prvoj domaćoj luci.

Članak 73.

(1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio plovilo ako se nije vratio na plovilo do odlaska plovila iz luke.

(2) Ako je član posade bio spriječen vratiti se na plovilo do odlaska plovila iz luke, smatra se da je samovoljno napustio plovilo ukoliko se u roku od tri dana od dana odlaska plovila iz luke nije prijavio nadležnoj lučkoj kapetaniji ili ako se plovilo nalazilo u inozemstvu diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske.

Članak 74.

Odredbe članka 46., 50., 51., 55., 56., 58., 59., 60. i 67. do 73. ovoga Zakona ne odnose se na čamce.

DIO TREĆI

DRŽAVNA PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE PLOVILA

Glava I.

DRŽAVNA PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA PLOVILA

Članak 75.

(1) Hrvatsku državnu pripadnost stječe plovilo upisom u odgovarajući upisnik, odnosno izdavanjem upisnog lista, privremenog upisnog lista ili dozvole za plovidbu čamca.

(2) Nad plovilima hrvatske državne pripadnosti Republika Hrvatska ima pravo i dužnost obavljati nadzor nad upravnim, gospodarskim i tehničkim poslovima.

Članak 76.

(1) Plovilo koje je steklo hrvatsku državnu pripadnost ima pravo i obvezu vijati zastavu Republike Hrvatske.

(2) Pravo i obveza vijanja zastave iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na plovila bez posade.

(3) Čamci upisani u upisnik čamaca obvezni su na vodnim putovima iz članka 105. stavka 1. i 2. ovoga Zakona vijati zastavu Republike Hrvatske.

(4) Način vijanja zastave i isticanja znakova na plovilima propisat će Ministar.

Članak 77.

(1) Plovilo upisano u hrvatski upisnik plovila mora imati ime ili oznaku te jedinstveni identifikacijski broj plovila.

(2) Način dodjeljivanja imena, oznake i jedinstvenog identifikacijskog broja plovila odredit će se posebnim propisom Ministra.

(3) Rješenje o određivanju imena ili oznake te jedinstvenog identifikacijskog broja plovila donosi Ministarstvo.

(4) Oznaku čamca određuje lučka kapetanija prilikom upisa.

Članak 78.

(1) Plovilo mora nositi ime luke upisa.

(2) Luka upisa je luka na čijem je području sjedište lučke kapetanije koja vodi upisnik u koji je plovilo upisano.

Glava II.

UPIS I BRISANJE PLOVILA

Članak 79.

(1) U upisnik plovila mora se upisati plovilo koji je u cjelini u vlasništvu fizičkih osoba koji su hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Upis plovila obavlja nadležna lučka kapetanija, koja donosi rješenje o upisu i izdaje upisni list odnosno dozvolu za plovidbu čamca.

(3) Upis plovila u upisnik plovila obavlja se na zahtjev vlasnika plovila.

Članak 80.

U upisnik plovila može biti upisano plovilo čiji je brodar fizička osoba koji je hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da je vlasnik plovila dao suglasnost za upis.

Članak 81.

(1) U upisnik plovila može biti upisano plovilo čiji je vlasnik i brodar:

- fizička osoba državljanin zemlje članice Europske unije koja ima prebivalište ili stalno boravište u zemlji članici Europske unije, ili
- pravna osoba osnovana prema propisima zemlje članice Europske unije koja ima sjedište u zemlji članici Europske unije, ili čiji su većinski vlasnici i članovi uprave državljani zemlje članice Europske unije koje imaju prebivalište, stalno boravište ili sjedište u zemlji članici Europske unije.

(2) Plovila upisana u upisnik plovila stječu status Rajnskog plovila ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Status Rajnskog plovila upisuje se u upisni list.

(4) Vlasnik i brodar plovila dužan je odmah pismeno izvijestiti lučku kapetaniju kod koje je plovilo upisano o promjeni ili prestanku uvjeta iz stavka 1. ovoga članka i dostaviti upisni list.

Članak 82.

U upisnik plovila u gradnji može se, na zahtjev vlasnika, upisati plovilo koje se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

Članak 83.

Vlasnik plovila koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, obavezan je ovlastiti pravnu ili fizičku osobu u Republici Hrvatskoj da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

Članak 84.

Plovilo koje je upisano u strani upisnik plovila ne može se upisati u hrvatski upisnik.

Članak 85.

(1) Plovilo se briše iz upisnika plovila ako :

1. je propalo ili se pretpostavlja da je propalo,
2. više ne udovoljava uvjetima iz članka 79. – 81. ovoga Zakona,
3. se trajno povuče iz plovidbe i ukloni s unutarnjih voda Republike Hrvatske,
4. se upiše u drugi upisnik plovila,
5. to iznimno rješenjem dopusti Ministarstvo,

(2) Pretpostavlja se da je plovilo propalo ako su od primitka posljednje vijesti o plovilu protekla tri mjeseca, u tom slučaju pretpostavlja se da je plovilo propalo onoga dana kad su primljene posljednje vijesti o njemu.

(3) Stavak 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na brisanje plovila u gradnji iz upisnika plovila u gradnji.

(4) Vlasnik plovila dužan je u roku 15 dana od dana nastanka okolnosti iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka podnijeti zahtjev lučkoj kapetaniji za brisanje plovila iz upisnika plovila.

(5) U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka lučka kapetanija će izvršiti upis brisanja plovila samo ako je plovilo uklonjeno s unutarnjih voda.

Članak 86.

(1) Ako je osnovana hipoteka na plovilu, za brisanje plovila iz upisnika plovila potreban je pristanak hipotekarnih vjerovnika.

(2) Lučka kapetanija može dopustiti brisanje plovila iz upisnika plovila i bez pristanka hipotekarnih vjerovnika, ako u sudu bude položena svota u novcu u visini tražbina tih vjerovnika, odnosno ako bude dano osiguranje za koje sud nakon što sasluša vjerovnike utvrdi da je dostatno.

(3) Ovaj članak Zakona primjenjuje se i na plovila u gradnji.

(4) Ovaj članak Zakona ne primjenjuje se na brisanje iz upisnika plovila iz članka 85. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Članak 87.

Članak 86. ovoga Zakona ne primjenjuje se na prijenos prava vlasništva plovila napuštanjem u korist osiguratelja.

Članak 88.

(1) Upisnici plovila su javni.

(2) Upisnici plovila vode se u obliku javne knjige ili elektroničkog zapisa koji sadrži bazu podataka za cijelo područje Republike Hrvatske.

(3) Svatko ima pravo razgledavati i prepisivati glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika plovila i imenik plovila.

(4) Lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila dužna je osobi koja to zahtijeva izdati potvrdu o stanju upisa u upisniku plovila ili upisniku plovila u gradnji te prijepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisnik upućuju na te isprave.

(5) Potvrde i prijepisi isprava iz stavka 4. ovoga članka imaju dokaznu snagu javnih isprava.

(6) Tko se u pravnom prometu, postupajući savjesno, pouzda u podatke upisane u upisnik plovila, ne snosi pravne posljedice koje iz toga proisteknu.

Članak 89.

Za plovila unutarnje plovidbe postoje sljedeći upisnici:

- upisnik plovila,
- upisnik javnih plovila,
- upisnik plovila u gradnji,
- upisnik čamaca.

Članak 90.

Upisnici iz članka 89. ovoga Zakona sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

Članak 91.

(1) Glavna knjiga upisnika iz članka 89. ovoga Zakona sastoji se od uložaka.

(2) Uložak ima list A, list B i list C.

(3) Iznimno, uložak glavne knjige upisnika javnih plovila ima samo list A i list B.

(4) Svako plovilo upisuje se u poseban uložak.

Članak 92.

U list A glavne knjige upisnika plovila upisuju se podaci o identitetu plovila, odnosno njegova osnovna tehnička obilježja.

Članak 93.

(1) U list B uložka glavne knjige upisnika plovila upisuje se tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime, prezime i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik plovila i sva osobna ograničenja vlasnika u vezi s raspolaganjem plovilom.

(2) Ako brodar nije vlasnik plovila, u list B uložka glavne knjige upisnika plovila mora se upisati i tvrtka, odnosno naziv i sjedište brodarka pravne osobe ili ime, prezime i prebivalište brodarka fizičke osobe.

(3) U list B upisnika plovila u gradnji mogu se, radi određenosti naručitelja, upisati tvrtka ili naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište brodarka ili naručitelja.

Članak 94.

(1) U list C uložka glavne knjige upisnika plovila upisuju se stvarna prava na plovilu ili dijelu plovila te prava stečena na tim pravima, zakup plovila, pravo prvokupa, brodarski ugovor na vrijeme za cijelo plovilo, druga ograničenja raspolaganja plovilom kojima je podvrgnut vlasnik, zabrane opterećivanja i otuđivanja te sve zabilježbe za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

(2) U list C uložka glavne knjige upisnika plovila u gradnji upisuju se podaci iz stavka 1. ovoga članka.

Glava III.

POSTUPAK ZA UPISIVANJE U UPISNIK PLOVILA

1. Zajedničke odredbe

Članak 95.

(1) Upisi u upisnik plovila obavljaju se na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije.

(2) Rješenje o prvom upisu plovila, rješenja o upisu u list A, list B i list C uložka glavne knjige upisnika plovila, rješenje o brisanju plovila i rješenje o ponovnom upisu plovila u hrvatski upisnik plovila donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila.

(3) Rješenje kojim se dopušta prijenos upisa plovila iz jednog hrvatskog upisnika u drugi upisnik plovila donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila u koji je plovilo upisano.

(4) Rješenje o prijenosu upisa plovila donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila u koji se plovilo ima upisati.

(5) Postupak upisivanja iz stavka 1. ovoga članka upravni je postupak.

Članak 96.

(1) U upisnik plovila mogu se upisati samo: stvarna prava, zakup plovila i brodarski ugovor na vrijeme za cijelo plovilo i pravo prvokupa.

(2) Ako ovlaštenik hipoteke na plovilu preuzme posjed plovila i njegovo iskorištavanje, u upisnik plovila upisat će se kao brodar plovila.

Članak 97.

(1) Upis u upisnik plovila sadrži tekst rješenja o upisu.

(2) Ako se prema stanju upisa u upisnik plovila rješenje o upisu ne može provesti, upis se može provesti samo na temelju novoga rješenja kojim se prijašnje rješenje ispravlja ili preinačuje.

Članak 98.

Upisi na temelju ovoga Zakona jesu:

1. prvi upis u upisnik plovila – kojim se u hrvatski upisnik plovila upisuje plovilo koje do tada nije bilo upisano u hrvatski upisnik plovila,
2. upis u list A – kojim se u list A uložka glavne knjige upisnika plovila upisuju podaci o identifikaciji plovila i njegovim tehničkim obilježjima,
3. uknjižba – kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže bez posebnog opravdanja (bezuovjetno upisivanje prava ili bezuvjetno brisanje),
4. predbilježba – kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže uz uvjet naknadnog opravdanja (uvjetno upisivanje prava ili uvjetno brisanje),
5. zabilježba – kojom se evidentiraju osobni odnosi važni za raspolaganje imovinom ili druge činjenice za čiju zabilježbu zakon veže određene pravne učinke,
6. prijenos upisa plovila – kojom se plovilo iz jednog hrvatskog upisnika plovila upisuje u drugi hrvatski upisnik plovila,
7. brisanje plovila – kojim se plovilo briše iz hrvatskog upisnika plovila,
8. ponovni upis plovila – kojim se plovilo ponovno upisuje u hrvatski upisnik plovila.

Članak 99.

(1) Lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila donosi rješenje o upisu u upisnik plovila na temelju izvornih isprava.

(2) Ako iz prijave ili prijedloga i priloženih prijepisa isprava proizlazi da bi se traženju moglo udovoljiti da je izvorna isprava bila podnesena, lučka kapetanija će, da se za odnosno pravo sačuva prvenstveni red, odrediti zabilježbu prijave ili prijedloga u upisnik plovila uz napomenu “dok stigne izvornik”.

(3) Istodobno će lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila predlagatelju odrediti primjeren rok u kojem mora podnijeti izvornu ispravu, ako je tijelo, kod kojeg se ona nalazi, već po službenoj dužnosti nije dužno poslati. Ako drugo tijelo ili sud izvornu ispravu naknadno dostavi, ili isprava bude u određenom roku podnesena, rješavat će se u prijedlogu o samoj stvari.

(4) Ako izvorna isprava u određenom ili produljenom roku ne bude podnesena, odbacit će se prijedlog i po službenoj dužnosti odrediti brisanje zabilježbe.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila može, kad ocijeni da za to postoje opravdani razlozi, dopustiti upis u upisnik plovila na osnovu potvrde o brisanju plovila iz stranog upisnika plovila poslano telefaksom, s time da se odredi rok za dostavu izvorne isprave.

(6) Ako iz prijedloga i priloženih isprava proizlazi da se traženju ne bi moglo udovoljiti i kad bi izvorna isprava bila priložena, lučka kapetanija će prijedlog odbiti.

(7) Ovaj članak na odgovarajući se način primjenjuje i na prijave za prvi upis plovila ili plovila u gradnji.

2. Posebne odredbe

Članak 100.

(1) Lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila u gradnji u koji se plovilo u gradnji treba upisati dopustit će prvi upis u upisnik plovila u gradnji ako su uz prijavu, odnosno prijedlog za prvi upis, priložene sljedeće isprave:

1. isprava kojim se dokazuje pravo vlasništva na plovilu u gradnji,
2. potvrda brodogradilišta o tehničkim podacima koji se upisuju u list A upisnika plovila u gradnji, mjestu i početku gradnje,
3. izjava vlasnika plovila u gradnji o imenu plovila u gradnji, ili ako plovilo nema imena, izjava brodogradilišta o oznaci plovila u gradnji.

(2) Stavak 1. točka 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na čamce.

Članak 101.

(1) Lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila dopustit će prvi upis u upisnik plovila ako su uz prijavu za prvi upis plovila priložene sljedeće isprave:

1. isprava kojom se dokazuje pravo vlasništva na plovilu,
2. dokaz o državljanstvu odnosno izvadak iz sudskog registra odnosno druga isprava kojim se dokazuje da je vlasnik hrvatski državljanin ili hrvatska pravna osoba, odnosno da je udovoljeno uvjetima za upis plovila u upisnik plovila,
3. rješenje o određivanju imena, odnosno oznake plovila te jedinstvenog identifikacijskog broja plovila,
4. potvrda o tehničkim podacima plovila radi njegova upisa u upisnik plovila koju izdaje priznato klasifikacijsko društvo,
5. svjedodžba o baždarenju plovila,
6. isprave kojima se dokazuju drugi podaci koji se unose u list A uloška glavne knjige upisnika plovila,
7. potvrda tijela koje vodi strani upisnik plovila da je plovilo brisano iz tog upisnika, ako se plovilo prenosi iz stranog upisnika u hrvatski upisnik plovila.

(2) Ako je vlasnik plovila strani državljanin ili strana pravna osoba, uz prijavu se moraju priložiti isprave kojima se dokazuje pravo da plovilo bude upisano u hrvatski upisnik plovila te podaci u ispravama iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Stavak 1. točka 3. ovoga članka ne primjenjuje se na čamce.

Članak 102.

Način vođenja upisnika plovila, upisnika plovila u gradnji, vođenja postupaka EOP upisa, podatke koji se unose u listove A, B i C glavne knjige upisnika, zbirka isprava, pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike i obrascima tih isprava i knjiga te nadležnosti lučkih kapetanija za upis, propisat će Ministar.

DIO ČETVRTI

VODNI PUTOVI, LUKE I PRISTANIŠTA

Glava I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 103.

(1) Vlada Republike Hrvatske na temelju Strategije razvitka riječnog prometa Republike Hrvatske donosi srednjoročni plan razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda s planiranim iznosima troškova i predloženim načinom financiranja.

(2) Plan iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se za razdoblje od pet do deset godina.

(3) Plan iz stavka 1. ovoga članka međusobno se usklađuje s planovima upravljanja vodnim područjem, donesenim temeljem propisa o vodama.

Članak 104.

(1) Na temelju plana iz članka 103. ovoga Zakona Republika Hrvatska provodi građenje, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putova te luka i pristaništa od državnog odnosno županijskog značaja.

(2) Plan iz članka 103. ovoga Zakona ne uključuje regulacijsko-zaštitne vodne građevine, osim obaloutvrda u lukama, niti uključuje dijelove vodnog puta koji su isključivo ili pretežito u funkciji zaštite od štetnog djelovanja voda ili drugih oblika korištenja voda. U dvojbi, odluku o tome donosi državno tijelo nadležno za vodno gospodarstvo.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka plan iz članka 103. ovoga Zakona može uključiti regulacijsko-zaštitne vodne građevine uz suglasnost državnog tijela nadležnog za vodno gospodarstvo, kada je to potrebno radi izgradnje višenamjenskih vodnih građevina.

Glava II.

VODNI PUTOVI

*1. Zajedničke odredbe i razvrstaj vodnih putova***Članak 105.**

(1) Međunarodni vodni putovi u Republici Hrvatskoj su:

- vodni put rijeke Dunav od rkm 1295+501 do rkm 1433+000,
- vodni put rijeke Drave od rkm 0+000 do rkm 70+000,
- vodni put rijeke Save od rkm 203+300 do rkm 586+000,
- vodni put rijeke Kupe od rkm 0+000 do rkm 5+900,
- vodni put rijeke Une od rkm 0+000 do rkm 15+000.

(2) Međudržavni vodni put u Republici Hrvatskoj je:

- vodni put rijeke Drave od rkm 70+000 do rkm 198+600.

(3) Državni vodni putovi u Republici Hrvatskoj su svi ostali vodni putovi koji nisu naznačeni u stavku 1. i 2. ovoga članka.

(4) Vodni putovi razvrstavaju se prema mjerilima plovnosti koje propisuje Vlada Republike Hrvatske.

(5) Akt o razvrstaju donosi Ministar uz prethodnu suglasnost državnog tijela nadležnog za vodno gospodarstvo.

Članak 106.

(1) Zabranjeno je ugrožavanje plovnog puta na bilo koji način.

(2) Za radove građenja, vađenja mineralnih sirovina i druge radove ili djelatnosti koje utječu na plovni put potrebno je ishoditi suglasnost Agencije za vodne putove.

(3) Pored suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka prije početka radova potrebno je ishoditi prometnu suglasnost nadležne lučke kapetanije.

(4) Izdavanje suglasnosti iz stavka 2. i 3. ovoga članka je upravni postupak.

Članak 107.

(1) Objekti sigurnosti plovidbe prema namjeni su:

- objekti za tehničko poboljšanje uvjeta plovidbe: brodske prevodnice, brane, zimovnici, sidrišta, pera, uzdužne građevine, pragovi i slične građevine u vodnom putu, kada su u funkciji plovidbe, i
- objekti za obilježavanje i signalizaciju: obalni i plovni signali i oznake, optički, električni, elektronički i radio komunikacijski navigacijski uređaji i sl.,

(2) Agencija za vodne putove ustrojava i vodi popis objekata sigurnosti plovidbe iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Popis iz stavka 2. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na objekte sigurnosti plovidbe iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka usuglašava se s katastrom vodnih građevina koji se vodi prema propisima o vodama.

2. Tehničko održavanje

Članak 108.

(1) Tehničkim održavanjem vodnih putova osigurava se sigurna plovidba i njihova plovnost prema mjerilima za razvrstaj.

(2) Održavanje vodnih putova financira se iz državnog proračuna i drugih izvora.

Članak 109.

(1) Tehničko održavanje vodnih putova obuhvaća:

- izradu programa održavanja,
- snimanje vodnih putova s izradom odgovarajuće tehničke dokumentacije,

- održavanje dubine plovnog puta,
- održavanje objekata sigurnosti plovidbe,
- obilježavanje,
- održavanje objekata, uređaja i opreme (hardver i softver) koji služe za riječne informacijske servise (RIS),
- uklanjanje iz plovnog puta plutajućih i potonulih predmeta koji ugrožavaju sigurnost plovidbe,
- interventno održavanje plovnog puta po nalogu inspektora nadležnog za sigurnost plovidbe na unutarnjim vodama.

(2) Način tehničkog održavanja vodnih putova i sadržaj programa održavanja propisat će se Pravilnikom o tehničkom održavanju vodnih putova.

(3) Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka donosi Ministar uz prethodnu suglasnost državnog tijela nadležnog za vodno gospodarstvo.

(4) Program iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka može uključiti pera, uzdužne građevine, pragove, brane i slične građevine u vodnom putu, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda, te građevine iz članka 104. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 110.

(1) Radi osiguranja točnih podataka o plovnom profilu, dubinama, vrsti dna, brzini toka, visini slobodnog prolaza te drugih podataka koji mogu utjecati na navigaciju, na vodnim putovima se obavlja hidrografska djelatnost u skladu sa standardima Međunarodne hidrografske organizacije.

(2) Na temelju podataka iz stavka 1. ovoga članka izrađuju se službene navigacijske karte i druge nautičke publikacije.

(3) Navigacijske karte obvezno moraju biti izrađene u obliku elektroničke navigacijske karte – ENC u skladu s međunarodnim Inland ECDIS standardom, a mogu se izrađivati i kao klasične plovidbene karte prema kartografskim standardima.

(4) Hidrografska djelatnost obavlja se na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim propisom.

Članak 111.

(1) Investitor ili vlasnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili povremene zapreke na plovnom putu (mostovi, kabeli, potonuli objekti i sl.) obvezan je, u roku koji odredi nadležna lučka kapetanija, postaviti i održavati propisana svjetla i znakove za obilježavanje tih zapreka.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postavi propisano svjetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svjetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju lučka kapetanija će narediti Agenciji za vodne putove da na teret te osobe obavi radnje iz stavka 1. ovoga članka.

3. Agencija za vodne putove

Članak 112.

(1) Upravljanje vodnim putovima ostvaruje se kontinuiranim i nesmetanim obavljanjem javne službe na temelju javnih ovlasti kojima se osigurava sigurnost plovidbe.

(2) Javna služba iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća sljedeće poslove:

1. gradnju, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putova,
2. tehničko održavanje vodnih putova,
3. osposobljavanje vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda,

(3) Poslove javne službe iz stavka 2. ovoga članka obavlja Agencija za vodne putove (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 113.

(1) Agencija je javna ustanova, a osnivačka prava u ime Republike Hrvatske ostvaruje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Financijska sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se u državnom proračunu i iz drugih izvora.

(3) Ako Agencija u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, sredstva dobiti moraju se koristiti za razvoj vlastite djelatnosti.

(4) Za preuzete obveze Agencija odgovara cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno.

(5) Sjedište Agencije je u Vukovaru.

(6) Agencijom upravlja Upravno vijeće, a voditelj poslovanja je ravnatelj.

(7) Sastav Upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje ravnatelja i drugo u svezi rada Agencije uredit će se Uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(8) Na sve što nije regulirano ovim Zakonom ili Uredbom iz stavka 7. ovoga članka primjenjuje se Zakon o ustanovama.

Članak 114.

Djelatnost Agencije obuhvaća sljedeće:

- izradu prijedloga plana iz članka 103. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na vodne putove,
- gradnju, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putova, sukladno članku 104 ovoga Zakona
- tehničko održavanje vodnih putova, sukladno članku 109. ovoga Zakona.
- osposobljavanje vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda, sukladno članku 109. ovoga Zakona
- osiguravanje funkcionalnosti Riječnih informacijskih servisa,
- kontrolu i nadzor stanja plovnog puta.

Članak 115.

Agencija u obavljanju svoje djelatnosti provodi plan iz članka 103. ovoga Zakona na način da osigura kontinuirano praćenje troškova prometne infrastrukture te u tu svrhu mora uspostaviti standardni i stalni obračunski sustav za praćenje troškova prometne infrastrukture vodnih putova koji uključuju odvojeno evidentiranje troškova izgradnje, održavanja te operativnih troškova i troškova upravljanja.

Članak 116.

Operativne programe za provođenje aktivnosti iz članka 104. ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na vodne putove, donosi Agencija uz prethodnu suglasnost Ministra.

Glava III.

LUKE

1. Razvrstaj luka**Članak 117.**

(1) U luku može uploviti plovilo u domaćem ili međunarodnom prometu radi obavljanja prekrcajnih operacija, opskrbe zalihama, smjene posade ili nekog drugog razloga sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Luka može biti otvorena za domaći ili međunarodni promet ovisno o ispunjavanju posebnih uvjeta.

(3) Smatra se da je luka koja je otvorena za međunarodni promet prema odredbama ovoga Zakona, otvorena i za domaći promet.

Članak 118.

Upravitelj luke dužan je osigurati, u granicama raspoloživih kapaciteta, svim plovilima i svim osobama, jednake uvjete korištenja luke bez diskriminacije s obzirom na državnu pripadnost plovila, prebivalište ili sjedište osobe, ili s obzirom na cijenu lučkih usluga.

Članak 119.

(1) S obzirom na značaj u lučkom sustavu, luke mogu biti:

- luke od državnog značaja,
- luke od županijskog značaja,
- privatne luke.

(2) Luke od državnog značaja jesu luke pod upravom Republike Hrvatske, jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave, državnih tijela ili javnih ustanova, koje su razvrstane kao državne luke prema mjerilima za razvrstavanje.

(3) Luke od županijskog značaja jesu luke pod upravom Republike Hrvatske, jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave, državnih tijela ili javnih ustanova, koje su razvrstane kao županijske luke prema mjerilima za razvrstavanje.

4) Privatne luke jesu luke koje su pod upravom osoba koje nemaju javne ovlasti i koje su razvrstane kao privatne luke prema mjerilima za razvrstavanje.

Članak 120.

(1) U luke od državnog ili županijskog značaja mogu se razvrstati samo one luke u kojima se može osigurati jednakost i ravnopravnost lučkih operatera u transparentnom postupku njihovog odabira te kontinuitet obavljanja lučkih usluga.

(2) U slučaju kada nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka luka će se razvrstati kao privatna luka sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 121.

(1) U svakoj luci moraju se osigurati uvjeti za sigurni prihvat plovila i obavljanje lučkih djelatnosti sukladno njejoj namjeni.

(2) Luka može biti otvorena ako je prije toga utvrđeno da je udovoljeno propisanim uvjetima u pogledu opremljenosti, kapaciteta, prometne povezanosti i sigurnosti plovidbe.

(3) Luke se prema značenju razvrstavaju s obzirom na kapacitet, ostvareni promet, prometnu povezanost sa zaleđem, upravljačkim pravima nad infrastrukturom, te druga obilježja na temelju mjerila za razvrstavanje.

Članak 122.

(1) Uvjeti kojima moraju udovoljavati luke i pristaništa, mjerila za njihovo razvrstavanje i uvjeti sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima propisat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(2) Na temelju uredbe iz stavka 1. ovoga članka Ministar donosi akt o otvaranju i razvrstaju luke odnosno pristaništa.

(3) Za promjenu razvrstaja postojeće luke Ministar donosi poseban akt na temelju zahtjeva kojeg podnosi upravitelj luke.

(4) Svaka osoba ima pravo zatražiti otvaranje luke sukladno uvjetima uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

2. Lučko područje

Članak 123.

(1) Lučko područje može obuhvaćati više lučkih bazena odnosno više izdvojenih prometno-tehnoloških cjelina (terminala) specijaliziranih za prekrcaj određene vrste tereta.

(2) Lučko područje utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom o određivanju lučkog područja za svaku pojedinu luku u skladu s dokumentima prostornog uređenja i planskim osnovama za upravljanje vodama. Proglašenje lučkog područja evidentirat će se u zemljišnim knjigama.

(3) Upravitelj luke dužan je predložiti izmjenu akta o određivanju lučkog područja ako se mijenja opseg gospodarskog korištenja luke.

(4) Prijedlog uredbe iz stavka 2. ovoga članka kojom se proširuje lučko područje može se podnijeti ako se za izgradnju nove luke ili proširenje postojeće luke prethodno ishodi lokacijska dozvola.

(5) Na nekretninama u sastavu lučkog područja Republika Hrvatska ima pravo prvokupa.

3. Lučke građevine

Članak 124.

(1) Lučke građevine su građevine u smislu općeg propisa o gradnji koje služe za obavljanje lučkih djelatnosti.

(2) Lučke građevine dijele se na lučku infrastrukturu i lučku suprastrukturu.

(3) Lučku infrastrukturu čine operativne obale i druge lučke zemljišne površine, pristani, lučke ceste i željeznički kolosijeci te pripadajući željeznički uređaji, vodovodne, kanalizacijske, energetske i komunikacijske mreže, rasvjeta, ograde te druge građevine i uređaji koji po svojoj namjeni omogućavaju siguran prilaz i privez plovila.

(4) Lučku suprastrukturu čine građevine izgrađene na lučkom području osim građevina iz stavka 3. ovoga članka (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl.).

Članak 125.

Izgradnja lučkih građevina u lukama od državnog ili županijskog značaja u interesu je Republike Hrvatske te se u svrhu njihova građenja može neposredno podnijeti zahtjev za izvlaštenje sukladno odredbama Zakona o izvlaštenju.

Članak 126.

(1) Svako ulaganje u lučke građevine koje služe za obavljanje lučkih usluga u luci ili pristaništu od državnog ili županijskog značaja, bez obzira na pravni status investitora, kada se vrši u skladu sa srednjoročnim planom razvitka iz članka 103. ovoga Zakona, smatra se da se obavlja u interesu i za potrebe Republike Hrvatske.

(2) Za građenje lučkih građevina na vodnom dobru i javnom vodnom dobru primjenjuju se odredbe posebnog propisa o vodama.

Članak 127.

(1) Lučka uprava dužna je izraditi prijedlog plana iz članka 103. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na luke i pristaništa iz njezine nadležnosti u obliku razvojne studije s procjenom financijskog i ekonomskog učinka.

(2) Operativni program građenja i modernizacije lučkih građevina te operativni program održavanja lučkih građevina donosi lučka uprava uz suglasnost Ministra.

(3) Upravitelj privatne luke dužan je izraditi i dostaviti Ministarstvu plan razvitka luke za razdoblje za koje se izrađuje plan iz članka 103. ovoga Zakona.

Članak 128.

(1) U cilju poticanja razvitka riječnog prometa Republika Hrvatska može posredstvom nadležne lučke uprave sudjelovati u investicijama izgradnje lučke infrastrukture u pristaništima prema posebnom programu potpore razvitka riječnog prometa kojega usvaja Vlada Republike Hrvatske.

(2) Sudjelovanje Republike Hrvatske u investicijama koje se provode prema stavku 1. ovoga članka ograničene su samo na dio lučke infrastrukture čijom izgradnjom se osigurava siguran prilaz i pristajanje plovila (obala, vezovi, objekti sigurnosti plovidbe).

4. Upravljanje lukom

Članak 129.

Upravljanje lukama ostvaruje se kontinuiranim i nesmetanim obavljanjem poslova iz članka 130. stavak 1. ovoga Zakona radi osiguravanja funkcionalnosti lučkog sustava.

Članak 130.

(1) Upravljanje lukom obuhvaća slijedeće poslove:

1. kontrola i evidencija dolazaka i odlazaka plovila, prekrcaja i transporta,
2. osiguravanje kontinuiteta obavljanja lučkih djelatnosti,
3. prihvat otpada, fekalnih, kaljužnih i zauljenih voda s plovila,
4. provođenje reda u luci i nadzor nad obavljanjem lučkih djelatnosti,
5. redovito održavanje lučke infrastrukture,
6. redovito održavanje akvatorija i objekata sigurnosti plovidbe na lučkom području.

(2) Upravljanje lukom javna je služba.

(3) Poslove upravljanja lukom obavlja lučka uprava osim poslova iz stavka 1. točke 6. ovoga članka.

(4) Poslove iz stavka 1. točke 6. ovog članka obavlja Agencija

(5) U privatnim lukama poslove upravljanja lukom iz stavka 1. točke 3., 4. i 5. ovoga članka obavlja upravitelj luke.

Članak 131.

(1) U vezi s obavljanjem poslova upravljanja lukom lučka uprava ima ovim Zakonom propisane javne ovlasti koje obuhvaćaju:

- naplatu lučkih pristojbi,
- sklapanje ugovora o korištenju luke,
- izdavanje odobrenja za obavljanje lučkih djelatnosti,
- potvrđivanje i objava lučkih tarifa,
- uvid u poslovnu i financijsku dokumentaciju lučkih korisnika.

(2) U okviru javnih ovlasti lučka uprava donosi upravne i druge akte te odlučuje o pitanjima od značaja za razvitak luka.

(3) Protiv upravnih akata iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu osim kada je to ovim Zakonom izričito isključeno.

5. Lučke pristojbe

Članak 132.

(1) Obavljanje javne službe financira se iz sredstava lučkih pristojbi.

(2) Negativna razlika između prihoda ostvarenih od lučkih pristojbi i troškova obavljanja javne službe nadoknađuju se u državnom proračunu za luke od državnog značaja odnosno u županijskom proračunu te proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za luke županijskog značaja.

(3) Lučka uprava dužna je voditi odvojenu evidenciju prihoda ostvarenih od lučkih pristojbi za svaku pojedinu luku na području svoje nadležnosti.

Članak 133.

(1) Vrste lučkih pristojbi su:

1. pristojba za upotrebu obale ili pontona,
2. ležarina,
3. pristojba za vez,
4. naknada za korištenje luke,
5. naknada za korištenje pristaništa.

(2) Pristojbu za uporabu obale ili pontona plaća plovilo koje koristi luku u svrhu ukrcaja ili iskrcaja tereta ili putnika.

(3) Ležarinu plaća plovilo koje koristi luku u bilo koju drugu svrhu različitu onoj iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pristojbu za vez plaća plovilo koje koristi pristanište.

(5) Naknadu za korištenje luke plaća lučki korisnik koji koristi luku na temelju Odobrenja.

(6) Naknadu za korištenje pristaništa plaća lučki korisnik koji koristi pristanište na temelju Odobrenja.

Članak 134.

Strana i domaća plovila, strani i domaći lučki operateri i korisnici luke, izjednačeni su u pogledu obveze plaćanja i visine lučkih pristojbi.

Članak 135.

Iznimno od članka 133. ovoga Zakona obveze plaćanja lučkih pristojbi oslobođeni su:

- hrvatska javna i vojna plovila,
- špediteri i lučki agenti oslobođeni su naknade iz članka 133. stavka 1. točke 4. i 5.

Članak 136.

Lučke pristojbe donosi i javno objavljuje lučka uprava uz prethodnu suglasnost Ministra, na temelju kriterija za određivanje visine lučkih pristojbi koje propisuje Ministar.

6. Lučke uprave

Članak 137.

(1) Poslove upravljanja lukama i pristaništima obavljaju lučke uprave kao javne ustanove, i to:

1. «Javna ustanova Lučka uprava Vukovar», sa sjedištem u Vukovaru – za područje mjesne nadležnosti Lučke kapetanije Vukovar,
2. «Javna ustanova Lučka uprava Osijek», sa sjedištem u Osijeku – za područje mjesne nadležnosti Lučke kapetanije Osijek,
3. «Javna ustanova Lučka uprava Slavonski Brod» sa sjedištem u Slavonskom Brodu - za područje mjesne nadležnosti Lučke kapetanije Slavonski Brod,
4. «Javna ustanova Lučka uprava Sisak», sa sjedištem u Sisku – za područje mjesne nadležnosti Lučke kapetanije Sisak.

(2) Osnivačka prava nad lučkim upravama ima Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavljat će Ministarstvo.

(3) Ako lučka uprava u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, sredstva dobiti moraju se koristiti za razvoj vlastite djelatnosti.

(4) Imovinu lučke uprave čine sredstva pribavljena od osnivača, te prihodi iz članka 140. ovoga Zakona.

(5) Lučkom upravom upravlja Upravno vijeće, a voditelj poslovanja je ravnatelj.

(6) Sastav Upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje ravnatelja i drugo u svezi rada lučke uprave uredit će se Uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(7) Na sve što nije regulirano ovim Zakonom ili Uredbom iz stavka 6. ovoga članka primjenjuje se Zakon o ustanovama.

Članak 138.

Djelatnosti lučke uprave su:

1. organizacija i nadzor pristajanja i manevriranja plovila u luci,
2. kontrola lučkog prometa, ulazaka i izlazaka prijevoznih sredstava i tereta,
3. održavanje zajedničkih lučkih građevina na lučkom području,
4. održavanje reda u luci, visokog stupnja sigurnosti i zaštite okoliša u luci,
5. izgradnja i modernizacija lučkih građevina u ime Republike Hrvatske,
6. upravljanje nekretninama na lučkom području na kojima lučka uprava ima pravo građenja,
7. upravljanje slobodnom zonom na lučkom području koja je osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske sukladno propisima koji uređuju slobodne zone,
8. obavljanje stručnih poslova u svezi davanjem Odobrenja,

9. nadzor nad radom lučkih operatera i korisnika luke koji obavljaju lučke djelatnosti, u skladu s preuzetim obvezama,
10. marketing i promocija luke na transportnom tržištu,
11. osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata,
12. izrada prijedloga planskih dokumenata za razvitak lučkog sustava na unutarnjim vodama,
13. tehnička pomoć tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave na području razvoja luka i pristaništa,
14. drugi poslovi određeni zakonom.

Članak 139.

(1) Lučka uprava može u cilju obavljanja djelatnosti iz članka 138. točke 12. ovoga Zakona osnivati trgovačka društva u svom vlasništvu uz prethodnu suglasnost Ministra.

(2) Ne može se pozvati na opći interes ukoliko na području nadležnosti lučke uprave postoji barem jedan lučki operater koji obavlja istovrsnu lučku djelatnost onoj za koju se namjerava osnovati trgovačko društvo iz stavka 1. ovoga članka ili ako bi osnivanje takvog društva predstavljalo bilo kakav oblik narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Udjele u trgovačkim društvima, osnovanim prema stavku 1. ovoga članka, lučka uprava dužna je staviti na prodaju u roku od 3 godine od osnivanja trgovačkog društva i to najmanje 49% temeljnog kapitala.

Članak 140.

(1) Djelatnost lučke uprave financira se iz njezinih prihoda koje čine:

1. lučke pristojbe,
2. sredstva iz državnog proračuna i županijskog proračuna te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. ostali prihodi.

(2) Sredstvima iz stavka 1. točke 2. ovoga članka financira se građenje i modernizacija lučkih građevina sukladno planu iz članka 103. te sukladno programu iz članka 128. ovoga Zakona, ovisno o razvrstaju pojedine luke.

7. Lučke djelatnosti

Članak 141.

(1) Lučke djelatnosti obuhvaćaju lučke usluge i ostale gospodarske djelatnosti koje se obavljaju na lučkom području.

(2) Lučke usluge prema ovom Zakonu jesu:

1. nautičke usluge:
  - a) privez i odvez plovila,
  - b) boksaža,
  - c) prihvat i opsluživanje plovila na sidrištu,
  - d) opskrba plovila, posade i putnika,
2. transportne usluge:
  - a) ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i slaganje tereta,

- b) skladištenje, deponiranje i transportne operacije ovisno o vrsti tereta,
- c) priprema i objedinjavanje tereta za transport,
- 3. usluge prihvata i otpreme putnika,
- 4. špediterske usluge i lučka agentura.

(3) Ostale gospodarske djelatnosti uključuju, distribuciju i logistiku tereta, doradu i oplemenjivanje robe, te industrijske djelatnosti uključujući proizvodnju koje omogućavaju potpunije gospodarsko iskorištenje lučkih kapaciteta.

Članak 142.

Pored djelatnosti iz članka 141. ovoga Zakona u lukama se mogu obavljati i druge djelatnosti koje se uobičajeno obavljaju uz lučke usluge.

Članak 143.

(1) Na lučkom području lučki korisnici smiju obavljati lučke djelatnosti na temelju Odobrenja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka upravni je akt kojeg donosi lučka uprava, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Protiv odluke lučke uprave iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 144.

(1) Odobrenjem se određuju zahtjevi u pogledu obveze obavljanja lučke djelatnosti, zahtjevi u pogledu sigurnosti, redovitosti, kontinuiteta i kvalitete usluge, obveza poštivanja lučkih tarifa, obveza plaćanja lučke pristojbe, rok na koji se daje Odobrenje te drugi uvjeti pod kojima se obavlja lučka djelatnost.

(2) Rok na koji se daje Odobrenje određuje se na osnovu sljedećih kriterija kada:

1. lučki korisnik ne namjerava poduzimati značajnije investicije u luci, maksimalni rok je 5 godina,
2. lučki korisnik namjerava poduzeti značajne investicije u opremu i uređaje za obavljanje lučke usluge, maksimalni rok je 10 godina,
3. lučki korisnik namjerava poduzeti značajne investicije u trajnu imovinu, infrastrukturne ili suprastrukturne objekte i uređaje koji mu služe za obavljanje lučke usluge, maksimalni rok je 25 godina.

(3) Rok na koji se daje Odobrenje za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti određuje se ovisno o visini investicije i utvrđuje se na temelju studije o gospodarskoj opravdanosti projekta.

(4) Na temelju Odobrenja lučka uprava potpisuje ugovor s lučkim korisnikom.

Članak 145.

(1) Odobrenje se može dodijeliti osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. registrirana je za obavljanje gospodarske djelatnosti,
2. raspolaze odgovarajućim tehničkim stručnim i organizacijskim sposobnostima,

3. uredno izvršava financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
4. nije pokrenut stečajni postupak ili likvidacija.

(2) Odobrenje za obavljanje lučke djelatnosti u privatnoj luci može se dodijeliti ako je podnositelj zahtjeva uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka dostavio dokaz da ima riješene imovinsko pravne odnose na lučkom području.

Članak 146.

(1) Odobrenje se daje na zahtjev osim u slučaju iz članka 149. ovoga Zakona.

(2) Podnositelj zahtjeva za izdavanje Odobrenja dužan je uz zahtjev priložiti:

1. specifikaciju vrste i opsega obavljanja djelatnosti,
2. dokaz da raspolaže odgovarajućim tehničkim, stručnim i organizacijskim sposobnostima za obavljanje lučke djelatnosti za koju traži Odobrenje,
3. dokaz da je registriran za gospodarsku djelatnost,
4. dokaze o urednom izvršavanju financijskih obveza prema Republici Hrvatskoj.

Članak 147.

Broj lučkih korisnika koji obavljaju lučke djelatnosti na lučkom području može se ograničiti za nautičke usluge i uslugu prihvata i otpreme putnika, a za transportne usluge te za ostale gospodarske djelatnosti kada je takvo ograničenje vezano uz raspoloživost prostora unutar lučkog područja.

Članak 148.

Lučke usluge obavljaju se na temelju ugovora između lučkog operatera i korisnika, međutim lučki operater smije obavljati prekrcaj za osobne potrebe uz obvezu da postupi u skladu s odredbama članka 118. ovoga Zakona.

Članak 149.

(1) U slučaju kada se u lukama od državnog i/ili županijskog značaja Odobrenjem daje isključivo pravo korištenja prostora, postupak se provodi na temelju javnog prikupljanja ponuda.

(2) Odluku o javnom prikupljanju ponuda donosi lučka uprava nakon što je prethodno na osnovu prikupljenih pisma namjere ili na drugi način utvrdila gospodarski interes potencijalnih lučkih korisnika.

(3) Odluka o javnom prikupljanju ponuda sadrži:

1. određenje prostora na kojem se daje isključivo pravo korištenja,
2. vrstu lučke djelatnosti koju je dopušteno obavljati na tom prostoru,
3. visinu naknade za korištenje luke,
4. maksimalni rok na koji se daje Odobrenje,
5. rok trajanja javnog prikupljanja ponuda,
6. podatke o javnom otvaranju ponuda,
7. kriterije za odabir,
8. druge potrebne podatke kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta za dobivanje Odobrenja.

(4) Podnositelj ponude pored dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta iz članka 145. ovoga Zakona mora dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. Plan i program rada za razdoblje za koji se daje Odobrenje,
2. Studiju gospodarske opravdanosti za investiciju koju namjerava pokrenuti s posebnim osvrtom na učinak koji investicija ima na atraktivnost luke, povećanje prometa i lučke prihode.

(5) Odluka o javnom prikupljanju ponuda javno se objavljuje.

Članak 150.

(1) Odobrenje u privatnim lukama daje se na temelju zahtjeva osobe koja je vlasnik ili ima upravljačka prava nad lučkom infrastrukturom.

(2) Podnositelj zahtjeva pored dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta iz članka 145. ovoga Zakona mora udovoljiti zahtjevima iz članka 149. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 151.

Kada je isključivo pravo obavljanja lučke djelatnosti u luci od državnog ili županijskog značaja vezan uz korištenje javnog vodnog dobra ili vodnog dobra, lučka uprava je dužna prije izdavanja Odobrenja ishoditi pravo građenja ili prava korištenja na javnom vodnom dobru sukladno propisima o vodama odnosno ishoditi pravo građenja ili pravo korištenja na vodnom dobru od privatnih vlasnika.

Članak 152.

(1) Lučka uprava može ukinuti Odobrenje u sljedećim slučajevima:

1. lučki operater ne pridržava se tarifa,
2. lučki korisnik ne pridržava se odredbi o redu u luci,
3. lučki korisnik ne provodi plan i program rada,
4. lučki korisnik obavlja lučku djelatnost za koju nije dobio Odobrenje,
5. lučki korisnik nije započeo s obavljanjem lučke djelatnosti u roku određenom Odobrenjem.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka Lučka uprava će prije ukidanja Odobrenja upozoriti lučkog korisnika te ga pozvati da se u roku od osam dana izjasni o razlozima nepoštivanja odredbi Odobrenja.

Članak 153.

Lučka uprava je obvezna ukinuti Odobrenje u sljedećim slučajevima:

1. lučki operater primjenjuje diskriminacijske mjere prema korisnicima,
2. lučki korisnik je prestao obavljati djelatnost za koju je dobio Odobrenje,
3. lučki korisnik ne plaća ili neuredno plaća lučku pristojbu.

Članak 154.

(1) Lučki operateri obavljaju lučku uslugu uz naknadu čiji se maksimalni iznos utvrđuje u okviru lučkih tarifa za pojedine vrste tereta i pojedine vrste usluga.

(2) Lučke tarife potvrđuje i javno objavljuje lučka uprava koja je dužna kontinuirano pratiti njihovo poštivanje.

Članak 155.

(1) Lučki korisnici obvezni su voditi odvojene obračune za svaku lučku djelatnost za koju im je dano Odobrenje te računovodstveno razdvojiti prihode od lučkih djelatnosti od ostalih prihoda.

(2) Lučka uprava dužna je najmanje jednom godišnje provjeravati izvršavanje plana i godišnjeg programa rada lučkih korisnika kojima je izdano Odobrenje te o tome podnijeti izvješće Ministarstvu.

(3) Lučki korisnik dužan je omogućiti lučkoj upravi provjeravanje izvršavanje plana i programa rada.

Članak 156.

(1) Lučka uprava dužna je voditi upisnik lučkih korisnika kojima je izdano Odobrenje.

(2) Sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje Ministar.

8. Pristaništa

Članak 157.

Pristaništa služe za obavljanje manjeg broja lučkih usluga bilo da se koriste za javne potrebe ili za osobne potrebe korisnika pristaništa te imaju specifičnu namjenu.

Članak 158.

Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano, na pristaništa se odgovarajuće primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na luke.

Članak 159.

(1) S obzirom na specifičnu namjenu pristaništa mogu biti:

1. za potrebe tijela državne uprave - osnivaju se u cilju prihvata vojnih , policijskih i javnih plovila,
2. industrijsko-trgovačka - osnivaju se u cilju obavljanja industrijsko-trgovačkih i srodnih djelatnosti,
3. putnička - osnivaju se u cilju ukrcaja, iskrcaja i kraćeg boravka putnika,
4. postaje za opskrbu plovila - osnivaju se u cilju opskrbe plovila, naročito opskrbe gorivom i mazivom,
5. tovarišta - osnivaju se za privremeno obavljanje lučkih operacija,
6. brodogradilišna - osnivaju se u cilju obavljanja djelatnosti brodogradnje ili održavanja plovila,

7. sportska - osnivaju se u cilju priveza plovila za potrebe sportskog kluba ili sportskog društva koje koristi pristanište,
8. turistička - osnivaju se u cilju priveza plovila unutar nacionalnog parka ili parka prirode,
9. komunalna - osnivaju se u cilju priveza čamaca i drugih plovila za sport i razonodu,
10. zimovnici - osnivaju se u cilju ostvarivanja uvjeta za sigurno zimovanje plovila.

(2) Uvjeti za otvaranje, tijela nadležna za određivanje lučkog područja, tijela nadležna za upravljanje pristaništem i drugo vezano za otvaranje i rad pristaništa iz stavka 1. ovoga članka, uredit će se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

9. Red u luci

Članak 160.

(1) Luke i pristaništa moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe.

(2) Akvatorij luke ne smije suziti širinu plovnog puta ispod propisanih mjerila.

(3) Upravitelj luke obavezan je održavati luku, odnosno pristanište, na način da osigura siguran privez plovila.

Članak 161.

(1) U luci je zabranjena svaka djelatnost koja ugrožava sigurnost ljudi ili plovila, onečišćuje okoliš kao i svaka druga aktivnost koja je u suprotnosti s propisanim odredbama o redu u luci.

(2) Upravitelj luke dužan je donijeti pravilnik o redu u luci prije donošenja akta o otvaranju luke.

(3) Pravilnik o redu u luci potvrđuje lučka kapetanija.

(4) Pravilnik o redu u luci javno se objavljuje.

Članak 162.

(1) Uvjeti korištenja luke otvorene za međunarodni promet i cijene lučkih usluga za strana i domaća plovila su izjednačena.

(2) Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se i na zimovnike koji se nalaze na vodnim putovima iz članka 105. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 163.

(1) Plovilo je obvezno prilikom dolaska u luku, odnosno odlaska iz luke, podnijeti nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska odnosno prijavu odlaska, izvadak iz popisa posade i popis putnika.

(2) Plovilo koje dolazi iz domaće luke ne podnosi u drugoj domaćoj luci izvratke iz popisa posade i popisa putnika za one osobe koje se ne iskrcavaju niti ukrcavaju u toj luci.

(3) Plovilu koje dolazi iz inozemstva zabranjeno je stupiti u vezu s drugim plovilima ili osobama na obali prije nego što obavi graničnu kontrolu i ishodi odobrenje nadležne lučke kapetanije za slobodan promet s obalom.

Članak 164.

(1) Strano nuklearno plovilo, koje namjerava uploviti u luku obvezno je zatražiti odobrenje za uplovljavanje i pravodobno dostaviti ovjerovljeni prijepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog postrojenja Ministarstvu radi prosudbe mogućnosti uzrokovanja nuklearne štete.

(2) Ministarstvo daje plovilu iz stavka 1. ovoga članka odobrenje za dolazak u luku ako utvrdi da od tog plovila ne prijete opasnost uzrokovanja nuklearne štete i ako to plovilo, na zahtjev Ministarstva, pribavi jamstvo do visine moguće nuklearne štete.

(3) Prije uplovljavanja stranog nuklearnog plovila koje je dobilo odobrenje iz stavka 2. ovoga članka, nadležna lučka kapetanija naredit će da ovlašteni organizator prijevoza, na najprikladnijem mjestu, obavi pregled valjanosti potvrde o nuklearnoj sigurnosti plovila, te preglede radi utvrđivanja prijete li od tog plovila opasnost od uzrokovanja nuklearne štete. Lučka kapetanija može, prema potrebi, obavljati ponovne preglede i za boravka plovila u luci.

Članak 165.

(1) Plovilo odgovara za štetu koju nanese lučkim građevinama ili okolišu u luci.

(2) Plovilo ne odgovara za štetu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu u kojem je šteta uzrokovana krivnjom upravitelja luke odnosno lučkog korisnika ili je uzrokovana stanjem lučkih građevina.

(3) Pod odgovornošću plovila prema stavku 1. ovoga članka podrazumijeva se odgovornost brodarka ili vlasnika plovila.

Članak 166.

(1) Upravitelj luke dužan je uz prethodnu suglasnost lučke kapetanije i drugih nadležnih tijela odrediti područje u luci na kojem je dopušteno rukovanje opasnim tvarima.

(2) Upravitelj luke ovlašten je ograničiti količinski ili po vrstama rukovanje opasnim tvarima u luci, sukladno opremi i prostornim mogućnostima luke.

Članak 167.

Upravitelj luke dužan je od ovlaštene osobe pribaviti:

1. svjedodžbu o maksimalnom dozvoljenom opterećenju uređaja za privez,
2. svjedodžbu o najvećem dopuštenom opterećenju operativne obale.

Članak 168.

(1) Zabranjeno je obavljanje lučkih djelatnosti izvan lučkog područja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je obavljati iskrcaj, prekrcaj ili sličnu radnju izvan lučkog područja, u svrhu spašavanja ili razloga sigurnosti plovidbe.

10. Upravni nadzor

Članak 169.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, kao i upravni nadzor nad radom Agencije i lučkih uprava u obavljanju njihovih javnih ovlasti obavlja Ministarstvo.

Glava IV.

RIJEČNI INFORMACIJSKI SERVISI

Članak 170.

Riječni informacijski servisi (u daljnjem tekstu: RIS) obvezno se uspostavljaju na međunarodnim vodnim putovima te u lukama od državnog značaja.

Članak 171.

(1) RIS objedinjuje usluge kojima se osiguravaju nautičke informacije, podaci o prometu i transportu, statističke informacije, informacije za potrebe carinske i policijske službe, informacije o nezgodama te lučke i druge pristojbe.

(2) RIS mora biti efikasan, proširiv i međusobno usklađen tako da omogućava povezivanje s informatičkim sustavima drugih načina transporta, komercijalnim djelatnostima i upravljačkim sustavima u transportu.

Članak 172.

(1) Za upravljanje RIS-om osniva se Nacionalna RIS središnjica (engl. "National RIS Centre") u okviru Ministarstva.

(2) Operativno upravljanje prometom obavlja se putem regionalnih centara za upravljanje prometom koji se ustrojavaju u okviru lučkih kapetanija.

(3) Nacionalnom RIS središnjicom upravlja Nacionalni RIS koordinator.

Članak 173.

Upravljanje RIS-om podrazumijeva:

1. osiguravanje relevantnih podataka koji se odnose na plovidbu i planiranje putovanja korisnicima RIS-a u pristupačnom elektroničkom obliku,
2. osiguravanje dostupnosti ENC-a iz članka 110. ovoga Zakona svim korisnicima RIS-a,
3. omogućavanje nadležnim tijelima primitak zahtijevanih podataka putem elektroničkih izvješća s plovila (ERI). Informacije koje se odnose na prekogranični transport dostavljaju se nadležnim tijelima susjedne zemlje prije dolaska plovila na granični prijelaz, a sukladno odgovarajućim međunarodnim sporazumima.

4. osiguravanje da su priopćenja brodarstvu, podaci o vodostaju (ili najvećem dopuštenom gazu) i izvješća o ledu dostupni u obliku poruka koje su standardizirane, kodirane i dostupne za preuzimanje. Standardizirane poruke moraju sadržavati najmanje informacije koje se odnose na sigurnost plovidbe pri čemu priopćenja brodarstvu moraju biti dostupna u elektroničkom obliku,
5. nadziranje funkcionalnosti sustava i pojedinih servisa,
6. administriranje bazom podataka.

Članak 174.

(1) Oprema, uređaji i softver koji se koriste za RIS usluge moraju imati tipsko odobrenje prije početka korištenja, u slučajevima kada je i kako je propisano tehničkim specifikacijama.

(2) Način organizacije RIS službe, tehničke specifikacije za opremu i usluge, način i nadležnost izdavanja tipskog odobrenja te sve ostalo u svezi upravljanja i administriranja RIS-a uredit će se posebnim propisom Ministra.

(3) Tipska odobrenja iz stavka 1. ovoga članka koja su izdana od strane ovlaštenih tijela zemalja članica Europske unije priznaju se kao da su izdana u Republici Hrvatskoj.

Članak 175.

Prikupljanje, obrada i korištenje osobnih podataka i posebnih kategorija osobnih podataka kao što su podaci o zdravlju posade i putnika, a koji su potrebni za rad RIS-a podliježu zaštiti u skladu s posebnim propisima.

Članak 176.

RIS poruke i zapisi moraju se zaštititi od neovlaštene uporabe i zlouporabe koja uključuje neovlašteni pristup, izmjenu ili gubitak.

DIO PETI

PRIJEVOZ I UGOVARANJE PRIJEVOZA

Članak 177.

Prijevoz putnika i stvari unutarnjim vodnim putovima obavlja se kao komercijalni prijevoz ili kao prijevoz za osobne potrebe.

Članak 178.

(1) Komercijalni prijevoz unutarnjim vodnim putovima smije obavljati brodar na temelju odobrenja Ministarstva za obavljanje komercijalnog prijevoza.

(2) Brodar iz stavka 1. ovoga članka mora dokazati profesionalnu sposobnost za obavljanje djelatnosti prijevoznika stvari unutarnjim vodnim putovima, koja se dokazuje posebnom ispravom.

(3) Ukoliko je isprava iz stavka 2. ovoga Zakona izdana prema propisu zemlje članice Europske unije priznaje se kao da je izdana u Republici Hrvatskoj.

(4) Posebne uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministar.

Članak 179.

(1) Prijevoz vodnim putovima između dvije domaće luke mogu obavljati domaći prijevoznici.

(2) Prijevoz vodnim putovima između dvije domaće luke mogu obavljati prijevoznici zemalja članica Europske unije koji ispunjavaju uvjete iz članka 81. ovoga Zakona.

(3) Ostali prijevoznici mogu obavljati prijevoz između dvije domaće luke samo na temelju odobrenja Ministarstva.

Članak 180.

(1) U domaćem i međunarodnom prijevozu primjenjuje se načelo slobode ugovaranja prijevoza i definiranja prijevozničkih cijena.

(2) U slučaju ozbiljnog poremećaja tržišta Ministar će posebnim aktom propisati mjere za ispravljanja poremećaja na transportnom tržištu uključujući i osnivanje posebnog fonda unutarnje plovidbe.

(3) Ministarstvo će u slučaju nastanka okolnosti iz stavka 2. ovoga članka prethodno obavijestiti Europsku komisiju te dostaviti informacije koje su potrebne za ocjenu ekonomske situacije u sektoru, a osobito:

- pokazatelje prosječnih troškova i cijena za različite vrste transporta,
- stopu iskorištenja kapaciteta plovila,
- prognozu potražnje.

(4) Informacije iz stavka 3. ovoga članka mogu se koristiti jedino u statističke svrhe.

(5) Mjere iz stavka 2. ovoga članka moraju biti privremenog karaktera i mogu trajati samo dok traje ozbiljan poremećaj tržišta.

Članak 181.

Na ugovore u domaćem prijevozu odgovarajuće se primjenjuju odredbe Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu robe unutarnjim plovnim putovima (CMNI).

DIO ŠESTI

PLOVIDBENE NESREĆE

Glava I.

SUDAR PLOVILA

Članak 182.

Odredbe ove glave Zakona primjenjuje se na svako plovilo bez obzira na njegovu namjenu, te hidroavion na vodi.

Članak 183.

Odredbe ove glave Zakona primjenjuje se na odgovornost za štetu koju:

1. su plovilo, osobe na plovilu ili stvari pretrpjeli zbog sudara plovila,
2. jedno plovilo prouzroči drugom plovilu zbog obavljanja manevra ili propuštanja obavljanja manevra ili zbog nepridržavanja propisa o sigurnosti plovidbe, iako do sudara između plovila nije došlo,
3. prouzroči usidreno ili vezano plovilo, odnosno koja se nanese usidrenom ili vezanom plovilu,
4. prouzroče jedan drugom plovila koja plove u sastavu.

Članak 184.

(1) Ako je šteta prouzročena krivnjom dva ili više plovila, svako plovilo odgovara za štetu razmjerno svojoj krivnji.

(2) Ako se opseg krivnje iz stavka 1. ovoga članka ne može ustanoviti, njihova se odgovornost za štetu dijeli na jednake dijelove.

Članak 185.

(1) Za štete u slučajevima navedenim u članku 183. i 184. ovoga Zakona odgovara plovilo, odnosno plovila za koja se dokaže da je njihovom krivnjom šteta prouzročena.

(2) Pod odgovornošću plovila razumijeva se odgovornost vlasnika plovila i broдача.

Članak 186.

Šteta prouzročena sudarom plovila uključuje i izmaklu korist bez obzira na stupanj krivnje.

Članak 187.

(1) Ako je sudarom plovila prouzročena smrt ili tjelesna ozljeda osobe, za štetu nastalu smrću ili tjelesnom ozljedom odgovaraju solidarno plovila čijom je krivnjom došlo do sudara.

(2) Plovilo koje je u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka platilo na ime naknade štete više nego što iznosi naknada razmjerna njegovoj krivnji, ima pravo zahtijevati od drugog plovila povrat više plaćenog dijela naknade štete određene razmjerno njegovoj krivnji.

(3) Plovilo koje, iz razloga koji ne ovise o njemu, ne može naplatiti od drugog plovila ili drugih plovila iznos na koji ima pravo prema stavku 2. ovoga članka, može naplatu tog iznosa zahtijevati od ostalih plovila čijom je krivnjom šteta nastala, razmjerno krivnji svakog od tih plovila.

Članak 188.

Ako je šteta prouzročena slučajem ili višom silom, ili ako se ne može utvrditi uzrok sudara plovila, štetu snosi oštećenik.

Članak 189.

(1) Zapovjednik plovila dužan je plovilu s kojim se sudarilo plovilo kojim on zapovijeda, ako je moguće, priopćiti ime luke upisa plovila, ime posljednje luke iz koje je isplovio ili ime luke u koju plovi.

(2) Vlasnik plovila i brodar ne odgovaraju za štetu koja nastane ako zapovjednik plovila ne izvrši obveze iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 190.

(1) Tražbina naknade štete prouzročena sudarom plovila zastarijeva protekom dvije godine od dana sudara.

(2) Pravo podnošenja zahtjeva iz članka 187. ovoga Zakona zastarijeva za jednu godinu.

(3) Stranke mogu, nakon što je nastala tražbina, pisano ugovoriti zastarni rok koji je dulji od roka navedenog u stavku 1. i 2. ovoga članka.

(4) Zastara iz stavka 2. ovoga članka počinje teći od dana:

- pravomoćnosti sudske presude kojom se utvrđuje odgovornost odnosno solidarna odgovornost,
- uplate naknade za štetu, ako nije pokrenut sudski postupak,
- saznanja vjerovnika za platežnu nesposobnost svog dužnika.

(5) Zastarni rok u slučaju iz stavka 3. ovoga članka ne može biti dulji od dvije godine od dana uplate, odnosno od dana pravomoćnosti sudske presude kad se radi o zahtjevu za raspodjelu dijelu duga platežno nesposobnog dužnika.

Članak 191.

Odredbama ove Glave Zakona ne mijenjaju se odnosi utvrđeni odredbama ovoga Zakona o ograničenju odgovornosti brodarar niti prava i obveze utvrđene ugovorom o iskorištavanju plovila ili kakvog drugoga ugovora.

Članak 192.

Odredbe ove glave Zakona, osim članka 189. stavka 1. ovoga Zakona, primjenjuje se i na vojna plovila.

Glava II.

VAĐENJE POTONULIH STVARI

Članak 193.

Ova Glava Zakona primjenjuje se na vađenje ili uništavanje (u daljnjem tekstu: vađenje) plovila, zrakoplova, njihovih dijelova i tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutarnjim vodama i lukama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spašavanju.

Članak 194.

(1) Potonulu stvar može vaditi osoba koja je vlasnik stvari, osim u slučaju iz članka 195. stavka 2. i 3. i članka 196. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Potonula stvar može se vaditi na temelju odobrenja nadležne lučke kapetanije.

(3) U zahtjevu za davanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mjesto gdje ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu te vrijeme predviđeno za početak i završetak radova na njenu vađenju.

(4) U odobrenju za vađenje potonule stvari lučka kapetanija iz stavka 2. ovoga članka određuje nautičko-tehničke uvjete i rok izvođenja radova.

(5) Odobrenje za vađenje potonule stvari koja je od vojnog značenja lučka kapetanija može dati samo uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(6) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se može pretpostaviti da imaju obilježja kulturnog dobra daje lučka kapetanija uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(7) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, vlasnik je dužan, bez odgađanja obavijestiti lučku kapetaniju koja je izdala odobrenje.

Članak 195.

(1) Ako potonula stvar leži na takvu mjestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost za plovidbu ili iskorištavanje prirodnih bogatstava vodnog dobra ili onečišćuje ili može onečistiti okoliš, mjesno nadležna lučka kapetanija rješenjem će narediti vlasniku da u primjerenom roku izvadi potonulu stvar.

(2) Ako vlasnik ne postupi prema rješenju iz stavka 1. ovoga članka, lučka kapetanija će na trošak i rizik vlasnika, donijeti rješenje kojim će narediti Agenciji vađenje potonule stvari.

(3) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, kapetanija može i bez donošenja prethodnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka postupiti prema stavku 2. ovoga članka.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegova primitka.

(5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka kojim se naređuje vađenje potonule stvari koja je u vlasništvu strane osobe dostavlja se Ministarstvu vanjskih poslova.

Članak 196.

(1) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a nadležnoj lučkoj kapetaniji je vlasnik nepoznat ili kad je vlasnik poznat, ali se utvrdi da on ne namjerava vaditi potonulu stvar, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari povjerit će se Agenciji.

(2) Smatra se da vlasnik ne namjerava poduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinuo ili napustio vađenje ako u roku od 15 dana od dana kad je stvar potonula ne dostavi izjavu da namjerava vaditi potonulu stvar ili ako u roku od 15 dana od dobivanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinuo ili napustio bez opravdana razloga.

Članak 197.

(1) Troškove vađenja potonule stvari snosi vlasnik.

(2) U slučaju da je vlasnik potonule stvari nepoznat, sredstva za vađenje potonule stvari i troškovi njezinog daljnjeg čuvanja osiguravaju se u državnom proračunu.

(3) Ako vlasnik postane poznat, dužan je nadoknaditi sredstva iz stavka 2. ovoga članka uplatom u korist državnog proračuna.

Članak 198.

(1) Vlasnik koji ne izvadi potonulu stvar u roku od dvije godina od dana kad je potonula, gubi pravo vlasništva, a potonula stvar postaje vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Ako se ne može utvrditi kad je stvar potonula, predmnijeva se da su plovilo, zrakoplov ili njihovi dijelovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonuli sutradan, nakon primitka posljednje vijesti o plovilu ili zrakoplovu, a ostali predmeti onoga dana kad je utvrđeno mjesto gdje je predmet potonuo.

Članak 199.

(1) Izvođač radova koji obavlja vađenje potonule stvari na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije prema članku 195. i 196. ovoga Zakona ili na temelju ugovora sklopljenog s vlasnikom potonule stvari, ako tim ugovorom nije ugovoreno drukčije, odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.

(2) Za štetu prouzročenu vađenjem potonulih stvari osim slučajeva navedenih u stavku 1. ovoga članka izvođač radova odgovara ako ne dokaže da je šteta nastala krivnjom vlasnika ili osobe za koju on odgovara.

Članak 200.

(1) Izvođač radova ima pravo na naknadu za vađenje potonule stvari, osim ako je vađenje poduzeo protiv izričite zabrane ovlaštene osobe.

(2) Ako stranke drukčije ne ugovore, naknada za vađenje potonule stvari ne može biti veća od vrijednosti izvađene stvari.

(3) Ako troškovi vađenja potonule stvari obavljenog na temelju rješenja iz članka 195. stavka 2. i 3. ili članka 196. stavka 1. ovoga Zakona te stvari koje imaju ili se može pretpostaviti da imaju obilježja kulturnog dobra, budu veći od vrijednosti potonule stvari, razlika će se podmiriti iz državnog proračuna.

Članak 201.

Izvođač radova, ako nije drukčije ugovoreno, ima pravo zalogu izvađene potonule stvari radi osiguranja naknade za vađenje i čuvanje stvari, te može izvađene stvari zadržati dok mu ovlaštena osoba ne podmiri te tražbine osim za stvari za koje se utvrdi da imaju obilježja kulturnog dobra.

Članak 202.

Tražbine za isplatu naknade za vađenje potonule stvari zastarijevaju protekom tri godine od dana kad je obavljeno vađenje potonule stvari.

DIO SEDMI

LUČKE KAPETANIJE I NADZOR

Glava I.

LUČKE KAPETANIJE

Članak 203.

(1) Lučke kapetanije su područne jedinice Ministarstva koje nemaju svojstvo pravne osobe.

(2) Lučke kapetanije obavljaju poslove nadzora sigurnosti plovidbe, spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama, provode istrage plovodbenih nesreća, inspekcijske poslove, poslove utvrđivanja sposobnosti čamaca za plovidbu, poslove utvrđivanja stručne osposobljenosti članova posade za stjecanje zvanja u unutarnjoj plovidbi, tehničke i druge stručne poslove sigurnosti plovidbe koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

(3) Lučke kapetanije obavljaju i upravne poslove iz svoje nadležnosti a naročito upisivanje i brisanje plovila te s tim u vezi vode propisane službene evidencije, poslove izdavanja propisanih isprava i knjiga, osobnih isprava članova posade, rješavaju u prekršajnim postupcima te obavljaju i druge upravne poslove koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Članak 204.

Poslove iz članka 203. ovoga Zakona obavljaju sljedeće lučke kapetanije:

- 1) «Lučka kapetanija Vukovar», sa sjedištem u Vukovaru, na vodnom putu rijeke Dunav od granice Republike Mađarske rkm 1433. do granice sa Republikom Srbijom - rkm 1295,5 i područje unutarnjih voda Vukovarsko-srijemske županije (osim područja grada Županje i područja općina Babina Greda, Gradište, Bošnjaci, Drenovci, Gunja i Vrbanja), te područja općina Draž, Erdut iz Osječko-baranjske županije,
- 2) «Lučka kapetanija Osijek», sa sjedištem u Osijeku, za vodni put rijeke Drave i područja unutarnjih voda Osječko-baranjske županije (osim područja općina Draž i Erdut) te Varaždinske županije, Koprivničko-križevačke županije, Virovitičko-podravske županije i Međimurske županije.
- 3) «Lučka kapetanija Slavonski Brod», sa sjedištem u Slavskom Brodu, za vodni put rijeke Save od rkm 207. (Račinovci) do rkm 469. (ušće Velikog Struga) i područje unutarnjih voda Brodsko-posavske županije, Požeško-slavonske županije, te područje gradova i općina: Županja, Babina Greda, Gradište, Bošnjaci, Gunja, Drenovci i Vrbanja iz Vukovarsko-srijemske županije.
- 4) «Lučka kapetanija Sisak», sa sjedištem u Sisku, za vodni put rijeke Save od rkm 469. (ušće Velikog Struga) do granice sa Republikom Slovenijom i rijeke Kupe, područje unutarnjih voda Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Karlovačke županije, Bjelovarsko-bilogorske županije, područja općina Plitvičkih Jezera iz Ličko-senjske županije te područja nacionalnog parka Krka iz Šibensko-kninske županije, kao i za sva ostala nespomenuta područja unutarnjih voda.

Članak 205.

- (1) Lučke kapetanije mogu imati ispostave izvan svog sjedišta.
- (2) Ispostava lučke kapetanije osniva se za udaljenija područja s težim uvjetima plovidbe ili u mjestima od većeg prometnog, turističkog ili gospodarskog značaja.
- (3) Odluka o osnivanju i ukidanju ispostave lučke kapetanije donosi Ministar.
- (4) Radom ispostave upravlja kapetan ispostave.

Članak 206.

Ispostave obavljaju dio poslova iz nadležnosti lučke kapetanije koji su joj dodijeljeni u nadležnost odlukom iz članka 205. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 207.

Za obavljanje poslova iz članak 203. stavka 2. i 3. ovoga Zakona lučke kapetanije koriste plovila i vozila.

Članak 208.

- (1) Radom lučke kapetanije i njezinih ispostava upravlja lučki kapetan.
- (2) Svi službenici lučkih kapetanija i ispostava moraju ispunjavati propisane stručne uvjete i za vrijeme obavljanja službe moraju nositi propisanu službenu odoru i propisane oznake.

(3) Propis o uvjetima koje moraju ispunjavati osobe iz stavka 2. ovoga članka, službenoj odori, oznakama i obilježjima službenih vozila i plovila donosi Ministar.

Glava II.

INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 209.

(1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa iz područja sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama i zaštite voda od onečišćenja sa plovila donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori sigurnosti plovidbe Ministarstva i lučkih kapetanija.

(2) Poslove inspekcije sigurnosti plovidbe mogu obavljati i stručni djelatnici Ministarstva i lučkih kapetanija u okviru posebnog ovlaštenja koje daje Ministar.

(3) Način i postupke obavljanja inspeksijskog nadzora, stručnu spremu, posebne ispite i ostale posebne uvjete koje mora ispunjavati inspektor sigurnosti plovidbe, kao i obrazac iskaznice i značke inspektora sigurnosti plovidbe propisat će Ministar.

(4) Inspektor sigurnosti plovidbe za vrijeme obavljanja službe mora nositi propisanu odoru, značku i iskaznicu.

Članak 210.

(1) Inspeksijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem ovoga Zakona obuhvaćaju osobito obavljanje inspeksijskog nadzora nad:

1. plovilima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu,
2. lukama, pristaništima, sidrištima i zimovnicima,
3. tehničkim održavanjem vodnog puta i objekata sigurnosti plovidbe,
4. gradnjom na vodnom putu u pogledu utjecaja na sigurnost plovidbe,
5. prijevozom putnika i stvari u pogledu zaštite ljudskih života i imovine,
6. zaštitom od onečišćenja s plovila.

(2) Stavak 1. točka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na vojna pristaništa.

Članak 211.

U obavljanju inspeksijskog nadzora nad sposobnošću plovila za plovidbu prema članku 210. stavku 1. ovoga Zakona provjerava se:

- ima li plovilo važeće isprave i knjige,
- jesu li na plovilu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja isprava izdanih na temelju tehničkog nadzora plovila nastale takve bitne promjene zbog kojih je očito da plovilo u takvom stanju nije sposobno ploviti bez opasnosti za osobe, stvari na njemu i okoliš,
- udovoljava li plovilo uvjetima iz članka 17. ovoga Zakona.

Članak 212.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 211. ovoga Zakona utvrde nedostaci plovila u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, naredit će se zapovjedniku da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve naravi da predstavljaju očitu opasnost za sigurnost plovila, osoba i tereta na njemu te okoliša, zabranit će se plovidbu daljnja plovidba dok se navedeni nedostaci ne otklone.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, inspektor može odobriti plovidbu do prve luke ili mjesta gdje će biti pregledan ili popravljen ako je to opravdano zbog okončanja transportnih operacija.

(4) Ako zapovjednik ne postupi po nalogu inspektora iz stavka 2. ovoga članka, inspektor će plovilu zabraniti plovidbu odnosno uporabu.

(5) Inspektor je dužan o slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka obavijestiti nadležno tijelo koje je izdalo ili obnovilo svjedodžbu o sposobnosti za plovidbu u roku od sedam dana.

Članak 213.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da plovilo boravi u raspremi bez odobrenja nadležne lučke kapetanije, naredit će vlasniku da u određenom roku ishodi odobrenje za boravak u raspremi.

Članak 214.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 210. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona utvrdi da je stanje luka, pristaništa, sidrišta i zimovnika takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovidbe, ljudi, stvari ili okoliša, naredit će Upravitelju luke odnosno Agenciji da u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku poduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.

(2) Ako mjere i radovi iz stavka 1. ovoga članka ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor sigurnosti plovidbe zabranit će pristajanje, sidrenje, uporabu obale, odnosno ograničiti ili zabraniti plovidbu u lučkom akvatoriju.

Članak 215.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 210. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona utvrdi da je stanje vodnog puta i objekata sigurnosti plovidbe takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naredit će se Agenciji da vodni put i objekte sigurnosti plovidbe dovede u stanje za sigurnu plovidbu te će se privremeno ograničiti ili zabraniti plovidba.

(2) Inspektor sigurnosti plovidbe može narediti interventne radove održavanja vodnog puta najviše na rok od 15 dana. Na zahtjev Agencije, dulji rok za izvođenje takvih radova odredit će Ministarstvo.

Članak 216.

(1) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da se izgradnja objekata, održavanje vodnih građevina, kao i ostali radovi (vađenje pijeska i šljunka) koji se izvode na način da ugrožavaju sigurnost plovidbe, naredit će izvoditelju radova privremenu obustavu daljnjih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava sigurnost plovidbe.

(2) Pod objektima koji ugrožavaju sigurnost plovidbe smatraju se i objekti za čiju izgradnju nije dana prometna suglasnost lučke kapetanije.

(3) Pod pojmom ugrožavanja sigurnosti plovidbe smatra se naročito izvođenje radova kojima se mijenja dubina, konfiguracije obale, otežava ili onemogućava pristajanje i sidrenje plovila i slično, protivno ili bez prometne suglasnosti lučke kapetanije.

(4) U slučaju poduzimanja mjera iz stavka 1. ovoga članka inspektor će na licu mjesta narediti zatvaranje gradilišta odnosno obustavu radova i o tome izvijestiti nadležne inspekcije (vodopravnu, građevinsku i dr.)

Članak 217.

(1) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da zapovjednik plovila nema odgovarajuću stručnu osposobljenost ili nema valjane isprave o ukrcaju, zabranit će plovilu plovidbu.

(2) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da član posade nema odgovarajuću stručnu osposobljenost ili nema valjane isprave o ukrcaju, naredit će zapovjedniku plovila da iskrci tog člana posade.

Članak 218.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da plovilo nema odobrenje za obavljanje komercijalnog prijevoza, odnosno da je na plovilu ukrcan veći broj osoba ili veća količina tereta nego što je dozvoljeno, ili je teret smješten tako da ugrožava sigurnost plovila ili osoba na njemu, zabranit će plovilu plovidbu dok se nedostatak ne ukloni.

Članak 219.

(1) Kada inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, čije je provođenje ovlašten nadzirati, ima pravo i dužnost:

- narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku,
- izdati prekršajni nalog, ako je prekršaj utvrdio neposrednim opažanjem,
- pokrenuti prekršajni postupak zbog počinjenog prekršaja,
- podnijeti kaznenu prijavu zbog počinjenog kaznenog djela i
- poduzeti i druge mjere i radnje za koje je ovlašten drugim propisima.

2) Kada inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi povredu propisa i drugih akata izvan svoje nadležnosti, dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo.

3) Inspektor sigurnosti plovidbe dužan je voditi evidenciju o poduzetim mjerama.

Članak 220.

- (1) Protiv rješenja inspektora sigurnosti plovidbe može se izjaviti žalba.
- (2) O žalbi iz stavka 1. ovoga članka rješava Ministarstvo.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 221.

Kada inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da plovilo koje je brisano iz upisnika plovila nije uklonjeno s unutarnjih voda ili ponovno upisano, naredit će vlasniku plovila da isto odmah ukloni.

Članak 222.

(1) Inspektor sigurnosti plovidbe može stranom državljaninu izreći mjeru privremenog oduzimanja putovnice, odnosno druge isprave koja služi kao zamjena za putnu ispravu, u trajanju ne duljem od osam dana radi osiguranja nazočnosti u prekršajnom postupku, odnosno radi osiguranja izvršenja izrečene kazne.

(2) Inspektor sigurnosti plovidbe može zapovjedniku plovila ili članu posade plovila izreći mjeru privremenog oduzimanja svjedodžbe o sposobnosti za plovidbu, brodarske knjižice/dozvole za ukrcaj, svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti, uvjerenja o osposobljenosti za vođitelja čamca i dozvole za plovidbu čamca u trajanju ne duljem od osam dana.

(3) Za vrijeme trajanja mjere opreza iz stavka 2. ovoga članka zapovjednik plovila ili član posade ne smije upravljati plovilom.

DIO OSMI

PLOVIDBENI PREKRŠAJI

Glava I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 223.

(1) Plovidbeni prekršaj je povreda propisa kojima se uređuju odnosi u unutarnjoj plovidbi, lukama, plovilima hrvatske državne pripadnosti, ali i svim plovilima koja plove ili se nalaze na unutarnjim vodama Republike Hrvatske u vezi sa sigurnošću plovidbe i zaštite ljudskih života i okoliša te plovidbom na unutarnjim vodama.

(2) Postupak o plovidbenim prekršajima vodi se prema Zakonu o prekršajima.

Članak 224.

- (1) Lučke kapetanije odlučuju u prvom stupnju o plovidbenim prekršajima.
- (2) Prekršajni postupak iz stavka 1. ovoga članka vodi Vijeće za prekršaje.

(3) Vijeće za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka može se imenovati za područje dviju ili više lučkih kapetanija.

Članak 225.

(1) Vijeće za prekršaje čine predsjednik i dva člana. Predsjedniku i članovima Vijeća mogu se odrediti zamjenici.

(2) Predsjednika i članove Vijeća za prekršaje iz članka 224. ovoga Zakona i njihove zamjenike imenuje Ministar na prijedlog lučkog kapetana iz redova stručnih službenika lučkih kapetanija, odnosno Ministarstva.

(3) Predsjednik, odnosno njegov zamjenik mora biti diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

(4) Vijeće za prekršaje imenuje se na rok od dvije godine.

(5) Predsjednik i članovi Vijeća i njihovi zamjenici mogu biti ponovno imenovani.

(6) Predsjednik i članovi Vijeća mogu se razriješiti dužnosti prije isteka navedenog roka.

Članak 226.

Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje odluka u prekršajnom postupku, a posebno svaki oblik prisile prema državnim službenicima, članovima vijeća za prekršaje, s ciljem utjecaja na tijek i ishod prekršajnog postupka.

Glava II.

KAZNENE ODREDBE

Članak 227.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) ne postupa u skladu s naredbama i odlukama lučke kapetanije kojima se ograničava plovidba ili propisuju posebni uvjeti plovidbe (članak 6. stavak 3. ovoga Zakona),
- 2) s plovila izbacila, izlije ili ispusti predmete i stvari koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe, živote i zdravlje ljudi ili onečistiti okoliš (članak 12. ovoga Zakona),
- 3) postavi plutajući objekt na unutarnjim vodama bez lokacijske dozvole ili protivno lokacijskoj dozvoli i dokumentima izdanim prema posebnom propisu o vodama (članak 38. stavak 1. ovoga Zakona),
- 4) postupi protivno članku 81. stavak 4. ovoga Zakona,
- 5) ne održava luku, odnosno pristanište na način da osigurava siguran privez plovila (Članak 160. stavak 3. ovoga Zakona),
- 6) obavlja komercijalni prijevoz bez odobrenja Ministarstva (Članak 178. stavak 1. ovoga Zakona),
- 7) vadi potonulu stvar bez odobrenja nadležne lučke kapetanije ili ako o početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova bez odgađanja ne obavijesti lučku kapetaniju koja je izdala odobrenje (Članak 194. stavak 2. i 7. ovoga Zakona),

8) ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili ne obavi potrebne radove koje je naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članak 214., 215. i 216. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba - obrtnik.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 228.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) po nalogu nadležne lučke kapetanije, odnosno inspektora sigurnosti plovidbe ne ukloni s unutarnjih voda oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo (Članak 13. stavak 4. i članak 221. ovoga Zakona),
- 2) uspostavi skelski prijelaz bez odobrenja Ministarstva (članak 16. stavak 3. ovoga Zakona),
- 3) se utvrdi da plovilo nije sposobno za plovidbu (članak 18., 41., 211. i 212. ovoga Zakona),
- 4) postupi protivno članku 21. ovoga Zakona,
- 5) ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje plovila (članak 28. ovoga Zakona),
- 6) za obavljanje radova na vodnom putu nije ishodila prometnu suglasnost nadležne lučke kapetanije (članak 106. stavak 3. ovoga Zakona),
- 7) u roku koji mu je odredila nadležna lučka kapetanija ne postavi propisana svjetla i znakove ili ih ne održava u ispravnom stanju (članak 111. stavak 1. ovoga Zakona),
- 8) pružanje lučkih usluga naplaćuje iznad naknade utvrđene tarifom (članak 154. ovoga Zakona),
- 9) u luci obavlja djelatnost koja ugrožava sigurnost ljudi ili plovila, onečišćuje okoliš, odnosno obavlja druge aktivnosti protivno propisanom redu u luci (članak 161. stavak 1. ovoga Zakona),
- 10) ne odredi područje u luci na kojem je dopušteno rukovanje opasnim tvarima iz članka 166. stavak 1. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba - obrtnik.

Članak 229.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) plovilo boravi u raspremi bez odobrenja lučke kapetanije (članak 14. ovoga Zakona),
- 2) ne održava plovilo i njegovu opremu sukladno članku 22. ovoga Zakona,
- 3) kao zapovjednika ukrca osobu koja nema brodarsku knjižicu, odnosno dozvolu za ukrcaj i/ili nema odgovarajuću stručnu osposobljenost (članak 47. i 54. ovoga Zakona),
- 4) u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje plovila (članak 85. stavak 4. ovoga Zakona),
- 5) ne pribavi propisane svjedodžbe iz članka 167. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 230.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik plovila ako:

- 1) ne dojaviti nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promjenu na vodnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koja utječe na sigurnost plovidbe (članak 6. stavak 2. ovoga Zakona),
- 2) strano plovilo plovi vodnim putovima iz članka 105. stavka 3. ovoga Zakona bez odobrenja nadležne lučke kapetanije (članak 11. stavak 2. ovoga Zakona),
- 3) protivno članku 23. ovoga Zakona plovilom koje nije putničko prevozi putnike,
- 4) na zahtjev ovlaštenih tijela ne pokaže isprave i knjige plovila ili osobne isprave (članak 35., 41., 44., 47., i 54. ovoga Zakona),
- 5) plovilo nema minimalni broj članova posade s određenom stručnom osposobljenošću (članak 46. stavak 2. ovoga Zakona),
- 6) upravlja plovilom ili se tijekom obavljanja dužnosti nalazi u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena radi umora ili bilo kojeg drugog razloga (članak 49. stavak 1. ovoga Zakona),
- 7) ne brine o opskrbi plovila, vođenju dokumentacije, održavanju i ispravnosti trupa, strojeva, uređaja i opreme, sigurnosti uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, pravilnom ukrcaju, slaganju, prijevozu i iskrcaju tereta, pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika te obavljanju svih ostalih poslova vezanih uz plovidbu (članak 61. stavak 1. ovoga Zakona),
- 8) za vrijeme plovidbe nije na plovilu ili ako osobno ne rukovodi plovilom kad god to zahtjeva sigurnost plovila (članak 62. stavak 2. i članak 63. stavak 2. ovoga Zakona),
- 9) u slučaju nastupa događaja koji plovilo ili osobe na njemu dovedu u opasnost ne poduzme sve mjere za spašavanje i otklanjanje opasnosti za spašavanje osoba, plovila i stvari na plovilu te za zaštitu okoliša (članak 64. stavak 1. ovoga Zakona),
- 10) o iznimnom događaju koji ugrožava sigurnost plovidbe, plovila, putnika i drugih osoba ili prijete oštećenju stvari na plovilu ili ako je primijetio onečišćenje uljem ili drugim opasnim tvarima, odmah radiovezom ili nakon dolaska u prvu luku ne obavijesti i ne podnese izvještaj lučkoj kapetaniji zajedno s izvatom iz broskog dnevnika (članak 66. stavak 1. i 2. ovoga Zakona),
- 11) ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere koje mu je rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članak 211., 212., i 217. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se član posade plovila za prekršaj iz stavka 1. točke 4. i 6. ovoga članka.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. točke 4. i 6. ovoga članka prema osobi koja upravlja čamcem može se primijeniti zaštitna mjera oduzimanja uvjerenja o osposobljenosti za voditelja čamca.

(4) Zaštitna mjera iz stavka 3. ovoga članka ne može se primijeniti u trajanju kraćem od jednom mjeseca ni duljem od jedne godine.

Članak 231.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik plovila ako:

- 1) na plovilu nema osobne isprave, odnosno bilo koje isprave i knjige iz članka 35. ovoga Zakona i/ili ako se u knjige ne unose podaci propisani ovim Zakonom i propisom iz članka 36. ovoga Zakona (članak 31., 47., i 54. ovoga Zakona),
- 2) ukrcaj na plovilo kao člana posade osobu koja nema brodarsku knjižicu, odnosno dozvolu za ukrcaj, ili ako rasporedi za obavljanje poslova na plovilu osobu koja nije stručno osposobljena za obavljanje dodijeljenih poslova (članak 47. i 54. ovoga Zakona),
- 3) o činjenici rođenja ili smrti te o primanju izjave posljednje volje ne sastavi zapisnik na propisani način i ne dostavi ga nadležnom tijelu u prvoj domaćoj luci, a u inozemstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske (članak 66. stavak 3. i 4. ovoga Zakona),
- 4) o bilo kojoj izravnoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, radiovezom ne pošalje obavijest (članak 67. ovoga Zakona),
- 5) o kaznenom djelu počinjenom na plovilu, dok se ono nalazi u inozemstvu, ne podnese izvješće diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u državi u čiju prvu luku plovilo uplovi ili ako s osumnjičenim za kazneno djelo ne postupi prema uputama diplomatskog ili konzularnog predstavništva (članak 71. stavak 3. ovoga Zakona),
- 6) o samovoljnom napuštanju člana posade plovila ne sastavi zapisnik i ne preda osobne stvari i isprave tijelu unutarnjih poslova u prvoj domaćoj luci (članak 72. ovoga Zakona),
- 7) plovilo koje je steklo hrvatsku državnu pripadnost te pravo i obvezu vijanja zastave Republike Hrvatske to ne čini, odnosno ako to čini na način protivan propisu iz članka 76. stavka 4. ovoga Zakona,
- 8) plovilo nema ime ili oznaku, ne nosi ime luke upisa, ili ako te oznake nosi neovlašteno ili protivno propisu iz članka 77. stavka 2. ovoga Zakona,
- 9) plovilo prilikom dolaska, odnosno odlaska iz luke ne podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska odnosno prijavu odlaska, izvadak iz popisa posade i popis putnika (članak 163. stavak 1. ovoga Zakona),
- 10) plovilo koje dolazi iz inozemstva stupa u vezu s drugim plovilima ili osobama na obali prije nego što obavi graničnu kontrolu i ishodi odobrenje za slobodan promet s obalom od nadležne lučke kapetanije (članak 163. stavak 3. ovoga Zakona),
- 11) plovilo s kojim se sudarilo plovilo kojim zapovijeda ne priopći, iako je to mogao, ime luke upisa, ime posljednje luke iz koje je isplovio ili ime luke u koju plovi (članak 189. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se osoba koja upravlja čamcem za prekršaj iz stavka 1. točke 1., 7. i 8. ovoga članka.

Članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se član posade plovila ako:

- 1) ne obavlja poslove na plovilu u skladu sa svojim dužnostima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima (članak 52. ovoga Zakona),
- 2) postupi protivno članak 57. ovoga Zakona.

Članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik stranog nuklearnog plovila ako plovilo uplovi u domaću luku bez odobrenja Ministarstva (članak 164. stavak 1. ovoga Zakona).

Članak 234.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi protivno članku 10. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 235.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba vlasnik odnosno korisnik leasinga čamca, ako postupi protivno članku 41. ovoga Zakona i propisu iz članka 64. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba - obrtnik, vlasnik odnosno korisnik leasinga čamca, za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik čamca, odgovorna osoba u pravnoj osobi ili osoba koja upravlja čamcem za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 236.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) bez odobrenja nadležne lučke kapetanije vadi potonulu stvar koja je od vojnog značenja ili vadi stvar koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra (članak 194. stavak 5. i 6. ovoga Zakona),
- 2) ne izvadi potonulu stvar u roku koji mu je odredila nadležna lučka kapetanija (članak 195. stavak 1. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 237.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Agencija ako:

- 1) poslove tehničkog održavanja vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe ne obavlja na način kojim se osigurava sigurna plovidba i njihova plovnost prema mjerilima za razvrstaj (članak 108. stavak 1. ovoga Zakona),
- 2) neredovito održava akvatorij i objekte sigurnosti plovidbe na lučkom području (članak 130. stavak 1. točka 6. ovoga Zakona).

- 3) bez opravdanog razloga ne izvadi potonulu stvar čije vađenje je naredila nadležna lučka kapetanija (članak 195. stavak 2. i 3. i članak 196. stavak 1. ovoga Zakona),
- 4) ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove koje je svojim rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članak 214., 215. i 216. ovoga Zakona),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u Agenciji za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 238.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) na lučkom području obavlja lučke djelatnosti bez odobrenja lučke uprave (članak 143. ovoga Zakona),
- 2) nastavi s obavljanjem lučke djelatnosti nakon što mu je ukinuto odobrenje (članak 152. i 153. ovoga Zakona),
- 3) obavlja lučke djelatnosti izvan lučkog područja (članak 168. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba - obrtnik.

3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 239.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi protivno propisu iz članka 122. stavak 1. ovoga Zakona .

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 240.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik plovila ili član posade ako upravlja plovilom za vrijeme trajanja mjere opreza iz članka 222. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se osoba prema kojoj je primijenjena zaštitna mjera oduzimanja uvjerenja o osposobljenosti za vođenje čamca ako upravlja čamcem za vrijeme trajanja zaštitne mjere.

Članak 241.

(1) Novčanom kaznom od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik plovila ili član posade ako odbije podvrgnuti se ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina (članak 49. stavak 5. ovoga Zakona).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka uz novčanu kaznu od najmanje 3.000,00 kuna primijenit će se zaštitna mjera iz članka 230. stavka 3. ovoga Zakona.

DIO DEVETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 242.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Hrvatskom saboru prijedlog Strategije razvitka riječnog prometa Republike Hrvatske.

Članak 243.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti uredbe kojima će urediti:

- sastav Upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje ravnatelja i drugo u svezi rada Agencije za vodne putove (članak 113. stavak 7. ovoga Zakona),
- sastav Upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje ravnatelja i drugo u svezi rada lučke uprave (članak 137. stavak 6. ovoga Zakona).

(2) Vlada Republike Hrvatske će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti uredbe kojima će urediti:

- uvjete kojima moraju udovoljavati luke i pristaništa, mjerila za njihovo razvrstavanje i uvjeti sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima (članak 123. stavak 1. ovoga Zakona),
- lučko područje za svaku postojeću luku u skladu s dokumentima prostornog uređenja i planskim osnovama za upravljanje vodama (članak 123. stavak 2. ovoga Zakona),
- uvjete za otvaranje, tijela nadležna za određivanje lučkog područja, tijela nadležna za upravljanje pristaništem i druga pitanja vezana za otvaranje i rad pristaništa iz članka 160. stavka 1. ovoga Zakona (članak 159. stavak 2. ovoga Zakona).

(3) Vlada Republike Hrvatske će u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti:

- srednjoročni plan razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda s planiranim iznosima troškova i predloženim načinom financiranja (članak 103. ovoga Zakona).

(4) Vlada Republike Hrvatske će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- plovidbi i boravku stranih plovila na unutarnjim vodama Republike Hrvatske (članak 11. stavak 4. ovoga Zakona),
- mjerilima plovnosti na temelju kojih se razvrstavaju vodni putovi (članak 105. stavak 4. ovoga Zakona).

Članak 244.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- broju članova posade iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona (članak 46. stavak 3. ovoga Zakona),

- uvjetima za stjecanje stručne osposobljenosti članova posade plovila i polaganje stručnog ispita (članak 47. stavak 2. ovoga Zakona),
- uvjetima za obavljanje djelatnosti iz članka 178. stavka 1. ovoga Zakona (članak 178. stavak 4. ovoga Zakona).

(2) Ministar će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- pravilima plovidbe kojima se uređuje sigurna plovidba (članak 10. stavak 3. ovoga Zakona),
- tehničkim pravilima za plovila unutarnje plovidbe (članak 19. stavak 2. ovoga Zakona),
- sastavu, postupku i kriterijima imenovanja Tehničkog nadzornog tijela te postupku i uvjetima za priznata klasifikacijska društva (članak 20. stavak 3. ovoga Zakona),
- tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju čamaca (članak 42. ovoga Zakona),
- kriterijima za određivanje visine lučkih pristojbi (članak 136. ovoga Zakona),
- sadržaju i načinu vođenja upisnika iz članka 156. stavka 1. ovoga Zakona (članak 156. stavak 2. ovoga Zakona),
- načinu organizacije RIS službe, specifikaciji opreme i usluga, načinu i nadležnosti izdavanja tipskog odobrenja te svega drugoga u svezi upravljanja i administriranja RIS-a (članak 174. stavak 2. ovoga Zakona).

(3) Ministar će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- postupku spašavanja osoba i plovila u slučaju nesreće na unutarnjim vodama i postupak intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja s plovila (članak 8. ovoga Zakona),
- postupku istrage u slučajevima iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona (članak 9. stavak 2. ovoga Zakona),
- sadržaju, obrascima, načinu vođenja isprava i knjiga, vrstama, rokovima valjanosti i drugome (članak 36. ovoga Zakona),
- uvjetima za plovidbu, područjima plovidbe, uvjetima i nadzorom nad gradnjom čamca, upisom i brisanjem iz upisnika, ispravama čamaca, ispravama i minimalnom broju članova posade čamaca, načinu i uvjetima za stjecanje uvjerenja o stručnoj osposobljenosti zapovjednika (članak 44. stavak 2. ovoga Zakona),
- brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcaj (članak 54. ovoga Zakona),
- načinu postupanja zapovjednika prema odredbama članka 66. stavka 3. i 4. ovoga Zakona (članak 66. stavak 6. ovoga Zakona),
- način dodjeljivanja imena, oznake i jedinstvenog identifikacijskog broja plovila (članak 76. stavak 2. ovoga Zakona),
- načinu vijanja zastave i isticanja znakova na plovilima (članak 76. stavak 4. ovoga Zakona),
- načinu vođenja upisnika plovila, upisnika plovila u gradnji, vođenja postupaka EOP upisa, podatke koji se unose u listove A, B i C glavne knjige upisnika, zbirka isprava, pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike i obrascima tih isprava i knjiga te nadležnosti lučkih kapetanija za upis (članak 102. ovoga Zakona),
- uvjetima koje moraju ispunjavati osobe iz članka 208. stavka 2. ovoga Zakona, službenoj odori, oznakama i obilježjima službenih vozila i plovila (članak 208. stavak 3. ovoga Zakona),

- načinu i postupcima obavljanja inspekcijskog nadzora, stručnoj spremi, posebnim ispitima i ostalim posebnim uvjetima koje mora ispunjavati inspektor sigurnosti plovidbe, kao i obrascu iskaznice i značke inspektora sigurnosti plovidbe (članak 209. stavak 3. ovoga Zakona).

(4) Ministar će uz prethodnu suglasnost državnog tijela nadležnog za vodno gospodarstvo roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis o načinu i postupku tehničkog održavanja vodnih putova (članak 109. stavak 2. i 3. ovoga Zakona).

Članak 245.

Ministar zadužen za zdravstvo će uz prethodnu suglasnost Ministra u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis o:

- o utvrđivanju tjelesne i duševne sposobnosti člana posade i popis ovlaštenih zdravstvenih ustanova za te preglede (članak 51. ovoga Zakona).

Članak 246.

Do donošenja akata iz članka 243., 244., 245., 248. i 250. ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, ostaju na snazi sljedeći akti:

- Uredba o uvjetima sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima unutarnjih voda ("Narodne novine", br. 88/00.),
- Uredba o određivanju mjerila za utvrđivanje plovnosti državnih plovnih putova ("Narodne novine", br. 88/00.),
- Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke unutarnjih voda i o mjerilima za njihovo razvrstavanje ("Narodne novine", br. 102/00.),
- Uredba o uvjetima za plovidbu i boravak stranih brodova i čamaca namijenjenih razonodi ili športu na unutarnjim vodama Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 34/01.),
- Uredba o određivanju lučkog područja luke Vukovar ("Narodne novine", br. 100/01.),
- Uredba o određivanju lučkog područja luke Slavonski Brod ("Narodne novine", br. 78/03.),
- Uredba o određivanju lučkog područja luke Osijek ("Narodne novine", br. 179/03.),
- Uredba o određivanju lučkog područja luke Sisak ("Narodne novine", br. 108/06.),
- Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o određivanju lučkog područja županijske javne luke Vukovar, otvorene za javni promet putnika ("Narodne novine", br. 27/07.),
- Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o određivanju lučkog područja županijske javne luke Ilok, otvorene za javni promet putnika ("Narodne novine", br. 27/07.),
- Pravilnik o upisu brodova unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 56/00.),
- Pravilnik o isticanju i vijanju zastave trgovačke mornarice Republike Hrvatske i isticanju znakova na brodovima trgovačke mornarice Republike Hrvatske na unutarnjim plovnim putovima ("Narodne novine", br. 56/00.),
- Pravilnik o postupku u slučaju rođenja ili smrti, nalasku napuštenoga novorođenoga djeteta, primitku izjave posljednje volje i postupku s imovinom umrlih osoba na brodu ("Narodne novine", br. 56/00.),
- Pravilnik o brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcaj ("Narodne novine", br. 56/00. i 36/05.),
- Pravilnik o ispitivanju nesreća brodova na unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 56/00.),

- Pravilnik o plutajućim objektima ("Narodne novine", br. 80/00.),
- Pravilnik o inspekciji sigurnosti unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 80/00.),
- Pravilnik o prijevozu i rukovanju opasnim tvarima u unutarnjoj plovidbi ("Narodne novine", br. 80/00.),
- Pravilnik o određivanju imena, oznaka i znakova raspoznavanja brodova unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 88/00.),
- Pravilnik o posebnim uvjetima za izdavanje odobrenja za obavljanje javnog prijevoza putnika i stvari u unutarnjem i međunarodnom prometu na unutarnjim plovnim putovima ("Narodne novine", br. 103/00.),
- Pravilnik o službenoj odori, oznakama zvanja i značkama službenika i namještenika Kapetanija i Uprave unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 103/00.),
- Pravilnik o brodskim ispravama i knjigama brodova unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 103/00. i 24/04.),
- Pravilnik o plovidbi unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 50/02.),
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 111/02.),
- Pravilnik o zvanjima i uvjetima za stjecanje zvanja članova posade trgovačkih brodova unutarnje plovidbe Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 171/03.),
- Pravilnik o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu brodova unutarnje plovidbe ("Narodne novine", br. 13/04.),
- Pravilnik o tehničkom održavanju unutarnjih plovnih putova i objekata sigurnosti plovidbe ("Narodne novine", br. 108/05.),
- Pravilnik o razvrstavanju i otvaranju plovnih putova na unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 09/06.),
- Pravilnik o čamcima ("Narodne novine", br. 38/06. i 91/06.),
- Naredba o visini naknade za isprave i knjige koje izdaju kapetanije na unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 47/02.),
- Naredba o visini naknade za utvrđivanje sposobnosti brodica za plovidbu („Narodne novine“, br. 45/97),
- Naredba o visini naknade za utvrđivanje sposobnosti za plovidbu stranih jahti, sportskih jedrilica i sportskih brodica („Narodne novine“, br. 45/97),
- Naredba o visini naknade za baždarenje brodica („Narodne novine“, br. 45/97),
- Naredba o prestanku važenja Naredbe o posebnim pravilima za plovidbu brodova unutarnjim granicama Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 58/06.).

Članak 247.

(1) Agencija za plovne putove unutarnjih voda osnovana Zakonom o plovidbi unutarnjim vodama («Narodne novine», br. 19/98., 151/03. i 138/06.) nastavlja s radom kao javna ustanova Agencija za vodne putove.

(2) Obvezuje se Agencija za vodne putove da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvrši promjenu naziva i djelatnosti upisom u sudski registar ustanova.

(3) Obvezuje se Agencija iz stavka 2. ovoga članka da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladi Statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona.

(4) Sredstva, radnici, prava i obveze Agencije za plovne putove unutarnjih voda prelaze u cijelosti na javnu ustanovu Agenciju za vodne putove.

Članak 248.

Lučke uprave osnovane na temelju Zakona o lukama unutarnjih voda («Narodne novine», br. 142/98. i 65/02.) obvezne su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Članak 249.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 174. stavka 2. ovoga Zakona osnovat će se Nacionalna RIS središnjica.

Članak 250.

Obvezuju se lučke uprave da uz prethodnu suglasnost Ministra u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 136. ovoga Zakona donesu akt o određivanju lučkih pristojbi.

Članak 251.

Do donošenja uredbe iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona postojeće luke zadržavaju razvrstaj prema Zakonu o lukama unutarnjih voda ("Narodne novine" br. 148/02. i 65/02.).

Članak 252.

Do donošenja propisa iz članka 36. ovoga Zakona lučke kapetanije će umjesto upisnog lista izdavati brodsku svjedodžbu.

Članak 253.

Do donošenja akata iz članka 19. stavka 2. i članka 20. stavka 3. ovoga Zakona, poslove tehničkog nadzornog tijela i priznatog klasifikacijskog društva obavljat će Hrvatski registar brodova.

Članak 254.

Plovila povučena iz plovidbe, odnosno brisana ili neupisana u odgovarajući upisnik moraju se ukloniti s unutarnjih voda u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 13. stavak 2. i 3.)

Članak 255.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o plovidbi unutarnjim vodama («Narodne novine», br. 19/98., 151/03. i 138/06.) i Zakona o lukama unutarnjih voda («Narodne novine», br. 142/98. i 65/02.) i propisa donesenih na temelju tih Zakona, dovršit će se prema odredbama tih propisa.

Članak 256.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o plovidbi unutarnjim vodama («Narodne novine», br. 19/98., 151/03. i 138/06.) i Zakon o lukama unutarnjih voda («Narodne novine», br. 142/98. i 65/02.).

(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Uredba o posebnim uvjetima za obavljanje lučkih djelatnosti u lukama unutarnjih voda ("Narodne novine", br. 14/01.),
- Uredba o postupku davanja koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti u lukama unutarnjih voda ("Narodne novine", br. 163/04.),
- Pravilnik o Upisniku koncesija u lukama unutarnjih voda ("Narodne novine", br. 8/06.),
- Naredba o visini naknada za boravak plovila u raspremi na unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 90/04.).

(3) Koncesije izdane prema Zakonu o lukama unutarnjih voda («Narodne novine», br. 142/98 i 65/02) ostaju na snazi do isteka roka do kojeg su izdane.

(4) Koncesije iz stavka 2. ovoga članka mogu prestati ili se oduzeti iz razloga propisanih člankom 24. i člankom 25. Zakona o lukama unutarnjih voda («Narodne novine», br. 142/98. i 65/02).

(5) Postupci za davanje koncesije započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o lukama («Narodne novine», br. 142/98. i 65/02). i propisa donesenih na temelju tog zakona koji se odnose na postupak davanja koncesije.

Članak 257.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 81. stavka 2. i 3. i članka 179. stavka 2. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Obrazloženje

Uz članak 1.

Ovim člankom određuje se pravno područje i opseg primjene Zakona te se također utvrđuje primjena Pomorskog zakonika i običaja iz područja unutarnje plovidbe za odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovim člankom utvrđuje gospodarski interes Republike Hrvatske u smislu razvitka riječnog prometa vodnih putova i luka unutarnjih voda.

Uz članak 3.

Obvezuje se Hrvatski Sabor da donese Strategiju razvitka riječnog prometa RH.

Uz članak 4.

Definiraju se pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Uz članak 5.

Određuje se pojam sigurnosti plovidbe.

Uz članak 6. i članak 7.

Određuju se obveze i dužnosti svih sudionika u plovidbi i nadležnih tijela u plovidbi u smislu osiguranja uvjeta za sigurnost plovidbe i dojavljivanja svih promjena koje utječu na plovidbu.

Uz članak 8.

Propisuje se obveza Ministarstva da detaljnije razradi postupke spašavanja i intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja na unutarnjim vodama što će omogućiti nadležnim tijelima efikasnije postupanje u slučaju nesreća.

Uz članak 9.

Propisuje se postupak istrage u slučaju nesreće unutarnjim vodama te obveza donošenja propisa o postupku istrage od strane Ministarstva.

Uz članak 10.

Utvrđuju se načelna pravila plovidbe koja će se detaljnije urediti posebnim propisom.

Uz članak 11.

U ovom članku dozvoljava se plovidba za sva plovila međunarodnim i međudržavnim plovnim putovima te se pored domaćih plovila dopušta i EU plovilima plovidba državnim vodnim putovima RH.

Uz članak 12. i članak 13.

Propisuje se zaštita voda od onečišćenja sa plovila te obveza uklanjanja neupisanih plovila i plovila povučениh iz plovidbe unutarnjim vodama.

Uz članak 14.

Regulira boravak plovila u raspremi na način da je znatno pojednostavljen postupak odobrenja te je ukinuta naknada što ima za cilj stimulirati brodare da uredno prijavljuju boravak plovila u raspremi.

Uz članak 15.

Ograničava se stranom vojnom ili javnom plovilu uplovljenje u unutarnje vode RH na način da zatraži izdavanje posebnog odobrenja nadležnog ministarstva.

Uz članak 16.

Regulira se otvaranje skelskih prijelaza uz bolju kontrolu ministarstva na temelju odobrenja i isključivo u svrhu prometnog povezivanja susjednih obala.

Uz članak 17. – 23.

U ovim člancima propisuje se utvrđivanje sposobnosti plovila za plovidbu i definiraju osnove za prilagodbu Direktivi 2006/87/EC te stvaraju preduvjeti za njenu punu primjenu kroz donošenje novih Tehničkih pravila za plovila unutarnje plovidbe. Uvodi se tehničko nadzorno tijelo koje izdaje svjedodžbu o sposobnosti za plovidbu i obavlja pregled plovila čime se omogućava izravniji nadzor nad utvrđivanjem sposobnosti za plovidbu i omogućuje brodarima slobodan izbor klasifikacijskog društva koje može obaviti pregled plovila. Novina je da tehnička pravila donosi Ministarstvo umjesto Hrvatskog registra brodova što je osnovni preduvjet za omogućavanje pristupa tržištu ostalih klasifikacijskih društava. Posebnim pravilnikom propisat će se sastav, postupak, kriteriji i imenovanja Tehničkog nadzornog tijela i uvjeti za priznata klasifikacijska društva.

Uz članak 24.

Izuzimaju se čamci iz primjene članaka 17. – 23. obzirom da se za njih ne odnosi Direktiva 2006/87/EC.

Uz članak 25. – 28.

Utvrđuje se obveza i opseg baždarenja plovila kao jedan od elemenata sigurnosti plovila. Utvrđuje se Tehničko nadzorno tijelo kao nadležno tijelo za baždarenje plovila sukladno Tehničkim pravilima.

Uz članak 29. – 37.

Utvrđuju se isprave i knjige koje se moraju nalaziti na plovilu. Posebice se obrađuje Upisni list, isprava kojom se zamjenjuje brodska svjedodžba. Upisni list uvodi se umjesto brodske svjedodžbe iz razloga što se u njega unose podaci iz Upisnika plovila i služi kao dokaz hrvatske državne pripadnosti. Ova isprava također služi kao dokaz statusa Rajnskog plovila sukladno Uredbi Vijeća (EEC) 2919/85. Uvodi se priznavanje isprava i knjiga plovila izdanih prema propisima zemalja članica Europske unije kao i isprave kojom se dokazuje sposobnost plovidbe prema Pravilima nadzora plovila na Rajni čime se Zakon usklađuje sa Direktivom Vijeća 76/135/EEC.

Uz članak 38. i članak 39.

Obraduje se način postavljanja i upisa plutajućih objekata. Za postavljanje i promjenu mjesta, mjesta sidrenja i polaganja na dno, uvodi se obveza prilaganja lokacijske dozvole sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje.

Uz članak 40. – 45.

Propisuje se način utvrđivanja sposobnosti za plovidbu čamca, njegova namjena i posada čamca. Uvode se Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju čamaca kao pravila kojima će se na jedinstveni način urediti utvrđivanje sposobnosti čamaca za plovidbu. Ministarstvo će posebnim propisom urediti pitanja koja su specifična za čamce. Od primjene odredbi ovih članaka izuzimaju se određene kategorije čamaca.

Uz članak 46. – 48.

Propisuje se osposobljenost i minimalan broj članova posade te obveza donošenja posebnog propisa o broju članova posade, propisa o uvjetima za stjecanje stručne osposobljenosti članova posade plovila te obveza polaganja stručnog ispita. Uvodi se priznavanje isprave o osposobljenosti zapovjednika izdane prema propisima zemalja članica Europske unije i prema propisima Rajnske komisije čime se Zakon usklađuje sa Direktivom Vijeća 91/672/EEC. U smislu priznavanja postavlja se mogućnost da se na određenim dionicama vodnih putova propišu dodatni uvjeti za zapovjednika pod jednakim uvjetima kao i za domaće zapovjednike, kada to zahtijeva poznavanje lokalnih uvjeta plovidbe.

Uz članak 49. – 51.

Propisuju se slučajevi kada se zapovjednika ili člana posade može udaljiti s dužnosti na plovilu zbog umanjene radne sposobnosti. Kao novina uvodi se ovlast inspektora da udalji zapovjednika ili naredi udaljavanje s dužnosti člana posade kada se utvrdi da im je umanjena radna sposobnost čime se olakšava posao inspekciji i podiže razina sigurnosti plovidbe. Uvodi se obveza utvrđivanja tjelesne i duševne sposobnosti koja se utvrđuje provjerava liječničkim pregledom. Posebnim propisom propisat će se način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti čime će se u potpunosti izvršiti prilagodba Direktivi 95/50/EC.

Uz članak 52. i članak 53.

Propisuje obvezu zapovjednika i članova posade da primjenjuju propisana pravila kojima se određuje sigurna plovidba i zaštita unutarnjih voda od onečišćenja s plovila pri obavljanju svojih dužnosti.

Uz članak 54.

Propisuje se obveza člana posade da ima brodersku knjižicu i dozvolu za ukrcaj te obvezu donošenja posebnog propisa koji će regulirati ovo područje.

Uz članak 55. i članak 56.

Utvrdjuje se obveza brodar da prilikom iskrcaja člana posade s plovila osigura i nadoknadi troškove povratnog putovanja u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta. Također, određuje se primjena navedenog i na strance koji su članovi posade hrvatskog plovila. Propisuju se i slučajevi kada brodar ima pravo povratka troškova povratnog putovanja člana posade.

Uz članak 57. – 59.

Utvrđuje se obveza člana posade u smislu izvješćivanja o svakom iznimnom događaju u plovidbi te postupanje u slučaju opasnosti od brodolom ili druge havarije. Utvrđuje se obveza broдача da nadoknadi štetu kada je uslijed havarije nastala šteta na njegovim osobnim stvarima. Utvrđuje se odgovornost broдача u slučajevima kada je šteta nastala krivnjom osobe za koju broдар odgovara.

Uz članak 60. – 69.

Propisuju se obveze zapovjednika u svezi sigurnosti i reda na plovilu, sposobnosti plovila za plovidbu, vođenja plovidbe, spašavanja, zaštiti od onečišćenja i izvršavanja pojedinih javnih ovlasti. U odnosu na odredbe prijašnjeg Zakona naglašene su obveze u odnosu na zaštitu od onečišćenja voda i promjenama na plovnom putu koje ugrožavaju plovidbu. Utvrđuje se ovlast zapovjednika osiguravanja plovila i reda na plovilu. Propisuje se pravo zapovjednika da ograniči slobodu kretanja svakoj osobi na plovilu koja ugrožava sigurnost plovila, članova posade, putnika i drugih osoba, stvari na plovilu za vrijeme plovidbe te se kao novost proširuje navedena ovlast u slučajevima onečišćenja okoliša .

Uz članak 70. i članak 71.

Propisuje se ovlast zapovjednika za udaljšavanje člana posade s plovila te se detaljnije razrađuju postupci i ovlasti zapovjednika u slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela.

Uz članak 72. i članak 73.

Propisuje se postupak zapovjednika u slučaju kada član posade samovoljno napusti plovilo te se navode slučajevi koji se smatraju samovoljnim napuštanjem plovila.

Uz članak 74.

Izuzeće primjene odredbi članaka 46., 50, 51., 55., 56., 58., 59., 60 i članaka 67. – 73. na čamce.

Uz članak 75. i članak 76.

Određuje se kada plovilo stječe hrvatsku državnu pripadnost, te pravo i dužnost Republike Hrvatske da nad plovilima hrvatske državne pripadnosti obavlja nadzor nad upravnim, gospodarskim i tehničkim poslovima. Također se propisuje koja plovila i čamci hrvatske državne pripadnosti imaju obvezu vijanja zastave Republike Hrvatske, te da će način vijanja zastave i isticanja znakova na plovilima propisati Ministarstvo.

Uz članak 77.

Propisuje da plovilo upisano u hrvatski upisnik plovila mora imati ime ili oznaku te jedinstveni identifikacijski broj. Ovaj broj uvodi se sukladno direktivi 2006/87/EC. Propisuje se donošenje posebnog propisa kojim će se urediti način dodjeljivanja imena ili oznake te jedinstvenog identifikacijskog broja.

Uz članak 78.

Određuje da plovilo mora nositi ime luke upisa, te da je luka upisa luka na čijem je području sjedište lučke kapetanije koja vodi upisnik u koji je plovilo upisano.

Uz članak 79. i članak 80.

Propisuje se koja plovila se moraju upisati u hrvatski upisnik plovila, tko obavlja upis i izdaje upisni list odnosno dozvolu za plovidbu čamca, pojašnjava da se upis plovila obavlja na zahtjev vlasnika te koja plovila mogu biti upisana u hrvatski upisnik plovila i pod kojim uvjetima.

Uz članak 81.

Ovim člankom ujednačavaju se uvjeti za upis plovila čiji je vlasnik ili brodar iz zemlje članice Europske unije, čime se dokazuje povezanost plovila sa Republikom Hrvatskom. Na taj način plovilo upisano u Hrvatski upisnik stječe status Rajnskog plovila čime se direktno primjenjuje Uredba Vijeća (EEZ) 2919/85 a status se upisuje u upisni list.

Uz članak 82.

Propisuje da se u upisnik plovila u gradnji može, na zahtjev vlasnika, upisati plovilo koje se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

Uz članak 83.

Propisuje da je vlasnik plovila upisanog u hrvatski upisnik plovila koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, obavezan ovlastiti pravnu ili fizičku osobu u Republici Hrvatskoj da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

Uz članak 84.

Određuje da plovilo koje je upisano u strani upisnik plovila ne može biti upisano u hrvatski upisnik.

Uz članak 85. – 87.

Propisuju se uvjeti brisanja plovila iz upisnika plovila.

Uz članak 88.

Propisuje da su upisnici plovila javni, da se vode u obliku javne knjige ili elektroničkog zapisa koji sadrži bazu podataka za cijelo područje Republike Hrvatske. Također se propisuje da potvrde i prijepisi isprava iz ovoga članka imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Uz članak 89. – 94.

Propisuje vrste upisnika i vrste podataka koji se upisuju u upisnik za plovila unutarnje plovidbe.

Uz članak 95.

Propisuje da se upisi u upisnik plovila obavljaju na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije.

Uz članak 96.

Propisuje koja se prava mogu upisati u upisnik plovila.

Uz članak 97.

Propisuje da upis u upisnik plovila sadrži tekst rješenja o upisu.

Uz članak 98.

Određuje vrste upisa plovila na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 99.

Propisuje da lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila donosi rješenje o upisu u upisnik plovila na temelju izvornih isprava. Nadalje razrađuje postupanje u određenim situacijama kada nije podnesena izvorna isprava.

Uz članak 100.

Koje isprave treba priložiti uz prijavu odnosno prijedlog za prvi upis u upisnik plovila u gradnji.

Uz članak 101.

Propisuje koje isprave treba priložiti uz prijavu za prvi upis plovila.

Uz članak 102.

Određuje da će Ministarstvo propisati način vođenja upisnika plovila, upisnika plovila u gradnji, vođenje postupaka EOP upisa, podatke koji se unose u list A, B i C glavne knjige upisnika, zbirka isprava, pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike i obrascima tih isprava i knjiga, te nadležnost lučkih kapetanija za upis plovila.

Uz članak 103. i članak 104.

Propisuje se obveza Vlade Republike Hrvatske da na temelju Strategije razvitka riječnog prometa donese srednjoročni plan razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda, na temelju kojega se provodi građenje, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološka modernizacija vodnih putova i luka unutarnjih voda. Na ovaj način objedinjeni su planovi koji su prema dosadašnjim propisima morali biti izrađivani odvojeno te je time omogućena bolja koordinacija i usklađenost planiranja infrastrukture vodnih putova i luka.

Uz članak 105.

Određuju se vodni putovi u Republici Hrvatskoj s obzirom na značenje koje imaju za transport roba i putnika te način uređivanja pitanja razvrstaja vodnih putova prema mjerilima za razvrstaj koja će se propisati posebnim propisom.

Uz članak 106.

Izričito se zabranjuje svako ugrožavanje plovnog puta s obzirom da bi takav čin direktno utjecao na sigurnost plovidbe. Propisuje se izdavanje suglasnosti Agencije za vodne putove za sve radove ili djelatnosti koje utječu na plovni put, odnosno prometne suglasnosti nadležne kapetanije prije započinjanja radova.

Uz članak 107.

Definiraju se objekti sigurnosti plovidbe s obzirom na namjene koju imaju, i to tehničko poboljšanje uvjeta plovidbe te obilježavanje i signalizaciju. Kao novina uvodi se obveza izrade popisa objekata sigurnosti plovidbe usuglašenog s katastrom vodnih građevina prema propisima o vodama čime bi se nedvojbeno razgraničila nadležnost za održavanje vodnih građevina.

Uz članak 108. i članak 109.

Utvrđuje se način i opseg tehničkog održavanja vodnih putova. Kao novina uvodi se obveza održavanja objekata, uređaja i opreme koji služe za riječne informacijske servise.

Uz članak 110.

Uvodi se obveza obavljanja hidrografske djelatnosti na vodnim putovima, na način i pod uvjetima kako je to propisano posebnim propisom, kao novina koja dosad nije bila propisana. Isto tako, uvodi se obveza izrade elektroničke navigacijske karte u skladu s «Inland ECDIS» standardom sukladno Direktivi 2005/44/EC.

Uz članak 111.

Propisuje se obveza investitoru, vlasniku objekata ili sredstvima koja imaju obilježje prepreke za plovidbu da postavi odgovarajuću signalizaciju na tim objektima.

Uz članak 112. - 116.

Definira se gradnja, tehničko unaprjeđenje, prometno tehnološka modernizacija vodnih putova, tehničko održavanje i osposobljavanje vodnih putova kao javna služba te se određuje Agencija za vodne putova, kao javna ustanova, da u ime Republike Hrvatske obavlja tu javnu službu. Uređuju se pitanja koja su bitna za rad Agencije i njezina djelatnost. Pored toga, a u skladu s odredbama europskih propisa koji uređuju pitanja statističkog praćenja troškova prometne infrastrukture na isti način se propisuje obveza Agencije da uspostavi standardni i stalni obračunski sustav praćenja troškova prometne infrastrukture vodnih putova. Izmjene u odnosu na dosadašnji propis napravljene su u smislu fleksibilnijeg određivanja rokova izrade programa tehničkog održavanja i načina njegovog donošenja, s obzirom da postoji potreba da se taj program izrađuje prema potrebi za višegodišnje razdoblje, a ne samo na godišnjoj razini.

Uz članak 117. – 122.

Uređuje se razvrstaj luka prema namjeni i prema značenju u lučkom sustavu na unutarnjim vodama te uvjeti kojima moraju udovoljavati luke i pristaništa. Pored luka od državnog i županijskog značaja uvodi se kao novina mogućnost osnivanja privatnih luka ako za to postoji interes. Propisuje se dužnost upravitelja luka da osigura jednakost pristupa lukama i korištenja lučke infrastrukture svim korisnicima bez diskriminacije te se također uspostavlja načelo jednakosti i ravnopravnosti lučkih operatera u postupku njihovog odabira kao uvjeta za razvrstaj luke u luku od državnog ili županijskog značaja. Kao uvjet za otvaranje luke obvezno se utvrđuje udovoljava li luka propisanim uvjetima u pogledu opremljenosti, kapaciteta, prometne povezanosti i sigurnosti plovidbe.

Uz članak 123.

Propisuje se obveza utvrđivanja lučkog područja za svaku pojedinu luku u skladu s dokumentima prostornog uređenja i planskim dokumentima za upravljanje vodama. Isto tako propisuje se obveza prethodnog ishoda lokacijske dozvole ako se lučko područje proširuje ili ako se gradi nova luka.

Uz članak 124. – 127.

Regulira se način građenja luka i definiraju tipovi lučkih građevina. Određuje se mogućnost izvlaštenja zemljišta u svrhu izgradnje lučkih građevina u lukama od državnog ili županijskog

značaja. S obzirom na značenje luke u lučkom sustavu omogućava se jednak status investitora kada provodi investicija u luci. Propisuje se dužnost lučke uprave da izradi prijedlog srednjoročnog plana razvitka vodnih putova i luka u dijelu koji se odnosi na luke iz njezine nadležnosti te da donese operativne programe građenja i modernizacije lučkih građevina.

Uz članak 128.

Kao novina u Zakon se uvodi mogućnost financiranja izgradnje osnovne lučke infrastrukture i pristaništa od strane Republike Hrvatske prema posebnom programu potpore razvitka riječnog prometa. Ovakva vrsta potpore namijenjena je osobama koji imaju ili planiraju izgradnju industrijskih pogona u blizini ili neposredno uz vodne putove i potencijalni su korisnici tih pristaništa. Na ovaj način popularizira se korištenje vodnih putova kao nedovoljno iskorištenog prometnog resursa što je opća prometna politika Europske unije.

Uz članak 129. – 131.

Utvrđuje se da se upravljanje lukama ostvaruje kontinuiranim i nesmetanim obavljanjem javne službe na temelju javnih ovlasti te nadležnost za obavljanje poslova javne službe. Javne ovlasti lučke uprave definiraju se u opsegu kojim se ostvaruje učinkovito upravljanje lukom i uspostavlja konkurentno okruženje za obavljanje lučkih djelatnosti.

Uz članak 132. – 136.

Propisuje se vrsta lučkih pristojbi s obzirom na svrhu korištenja luke te način korištenja sredstava prikupljenih od lučkih pristojbi. Lučke pristojbe primarno su namijenjene za pokrivanje troškova obavljanja javne službe, međutim u slučajevima kad su ta sredstva nedostatna propisuje se obveza nadoknade tih troškova iz državnog ili županijskog proračuna. Uspostavlja se načelo jednakosti svih korisnika luka u smislu obveze plaćanja i visine lučkih pristojbi, a od obveze plaćanja su izuzeta hrvatska javna i vojna plovila te špediteri i lučki agenti što je uobičajena praksa u drugim zemljama. Donošenje i njihovo javno objavljivanje obveza je lučke uprave, a kriterije za određivanje visine lučkih pristojbi propisuje Ministarstvo.

Uz članak 137. – 140.

Propisuje se da poslove upravljanja lukama i pristaništima obavljaju lučke uprave, kao javne ustanove te se uređuje pitanje njihovog osnivanja, načina poslovanja, te opsega njihove djelatnosti, dok se za ostala pitanja u svezi rada lučkih uprava propisuje obveza donošenja posebne Uredbe. U svezi djelatnosti za koje ne postoji gospodarski interes, a tiču se obavljanje jedne ili više lučkih usluga, lučkoj upravi se daje ovlaštenje da uz određene uvjete može osnivati trgovačka društva za obavljanje tih usluga te obveza da udjele u tim trgovačkim društvima u roku od 3 godine stavi na prodaju. Izvori financiranja lučkih uprava utvrđeni su na način da su glavni izvori prihoda lučke pristojbe, a sredstva iz državnog i županijskog proračuna moguće je koristiti za građenje i modernizaciju lučkih građevina prema srednjoročnom planu razvitka.

Uz članak 141. i članak 142.

Definiraju se lučke djelatnosti kao lučke usluge i ostale gospodarske djelatnosti. Lučke usluge su sve one djelatnosti koje su direktno povezane s plovidom odnosno teretom u luci, dok su ostale gospodarske djelatnosti prateće djelatnosti koje se obavljaju na lučkom području i koje koriste luku i lučke kapacitete u svom poslovanju. Ovo je povezano s aktualnim kretanjima u transportu i tehnološkim iskorakom luka u smislu jačanja njihove industrijske i logističke funkcije. Isto tako, propisuje se da se u lukama osim lučkih djelatnosti mogu obavljati i druge djelatnosti koje se

uobičajeno obavljaju uz lučke usluge što se odnosi primjerice na hidrografsku djelatnost, ispitivanje kvalitete robe, servisiranje plovila i slično.

Uz članak 143. – 146.

Propisuje se da se lučke djelatnosti mogu obavljati na temelju Odobrenja koje izdaje lučka uprava, utvrđuje se sadržaj odobrenja i rok na koji se ono daje te uvjeti za izdavanje odobrenja i sadržaj zahtjeva. Za razliku od dosadašnjeg sustava koji je bio temeljen na koncesijama za obavljanje lučke djelatnosti, ovime se nastoji omogućiti fleksibilnost u definiranju odnosa između lučke uprave i lučkih korisnika koji obavljaju lučke djelatnosti budući da brze tehnološke promjene u lukama zahtijevaju prilagođavanje korisnika novo nastalim situacijama na tržištu, za što je koncesijski sustav previše krut.

Uz članak 147.

Propisuje se mogućnost da se broj lučkih korisnika koji obavljaju lučke djelatnosti na lučkom području ograniči s obzirom na specifičnost djelatnosti i na raspoloživost prostora. Ovime se u svim drugim slučajevima omogućuje neograničen broj lučkih korisnika što je povezano s načelima slobode pružanja usluga i slobode tržišta koje se primjenjuje u Europskoj uniji.

Uz članak 148.

Dozvoljava se kao novina u ovom Zakonu da lučki operateri mogu, pored obavljanja usluge prekrcaja na temelju ugovora što je uobičajeno, obavljati i uslugu prekrcaja za vlastite potrebe ako se pri tom ne krše načela jednakosti svih korisnika i ne primjenjuju diskriminacijske mjere prema korisnicima. Ova odredba također je temeljena na načelima slobode pružanja usluga i slobodne tržišta koja se primjenjuju u Europskoj uniji.

Uz članak 149.

Propisuje se obvezno javno prikupljanje ponuda u slučajevima kada se Odobrenje daje za djelatnosti kojima se daje isključivo pravo korištenja prostora te propisuje sadržaj odluke o javnom prikupljanju ponuda.

Uz članak 150.

Propisuje se način davanja Odobrenja u privatnim lukama.

Uz članak 151.

Propisuje se postupanje lučke uprave u slučajevima kada je obavljanje lučke djelatnosti vezano uz korištenje javnog vodnog dobra odnosno vodnog dobra, na način da se prije izdavanja Odobrenja, prethodno od nadležnog tijela za vodno gospodarstvo, odnosno vlasnika zemljišta, zatraži prijenos prava građenja ili prava korištenja.

Uz članak 152. i članak 153.

Propisuju se slučajevi kada lučka uprava može, odnosno kada je obvezna ukinuti Odobrenje te postupanje u takvim slučajevima.

Uz članak 154.

Regulira se pitanje lučkih naknada koje lučki operateri imaju pravo ubirati od lučkih korisnika za obavljanu uslugu, na način da se utvrde tarife koje predstavljaju maksimalni iznos naknade koja se može naplatiti korisniku. Tarife se utvrđuju za različite vrste tereta i usluga, a obvezno se moraju javno objaviti.

Uz članak 155.

Regulira se način evidentiranja razine obavljanja lučkih djelatnosti i obveza računovodstvenog razdvajanja prihoda od lučkih djelatnosti od ostalih prihoda koje lučki korisnik može imati, a u svrhu omogućavanja bolje kontrole poslovanja lučkih korisnika i izvršenja preuzetih obveza u skladu s danim Odobrenjem.

Uz članak 156.

Propisuje se obvezno vođenje upisnika lučkih korisnika kojima je izdano Odobrenje lučke uprave te obveza donošenja posebnog propisa o sadržaju i načinu vođenja upisnika.

Uz članak 157. – 159.

Uređuju se osnovna pitanja koja se odnose na pristaništa. U pristaništima se za razliku od luka obavlja manji broj lučkih usluga i imaju specifičnu namjenu. Utvrđena je podjela pristaništa s obzirom na njihovu namjenu te obveza donošenja posebne uredbe kojom će se detaljnije urediti pitanja koja su specifična za pristaništa.

Uz članak 160. – 164.

Utvrđuje se red u luci i osnovni uvjeti sigurnosti kojih se trebaju pridržavati plovila i svi drugi korisnici luka kao i obveze Upravitelja luke da provodi red u luci, održava luku te da donese poseban akt o redu u luci. Propisuje se jednaki uvjeti korištenja luke za domaća kao i za strana plovila, kao i obveza svakog plovila da prijavi dolazak i odlazak iz luke nadležnoj lučkoj kapetaniji. Isto tako propisuje se pod kojim uvjetima strano nuklearno plovilo može uploviti u luku.

Uz članak 165.

Utvrđuje se odgovornost plovila za štetu koju nanese lučkim građevinama ili okolišu u luci.

Uz članak 166.

Propisuje se obveza Upravitelju luke da odredi područje u luci za rukovanje opasnim tvarima odnosno ovlast da ograniči rukovanje opasnim tvarima u luci.

Uz članak 167.

Propisuje se obvezne isprave koje je Upravitelj luke dužan pribaviti u cilju osiguravanja sigurnog priveza i prekrcaja u luci.

Uz članak 168.

Propisuje se zabrana obavljanja lučkih djelatnosti izvan lučkog područja u svim slučajevima osim zbog spašavanja ili razloga sigurnosti plovidbe.

Uz članak 169.

Propisuje se obveza obavljanja upravnog nadzora nad provedbom ovoga Zakona.

Uz članak 170.

Propisuje se obveza uvođenja Riječnih informacijskih servisa na međunarodnim vodnim putovima i lukama od državnog značaja, a prema Direktivi 2005/44.

Uz članak 171.

Definira se sadržaj RIS usluga i obveza usklađivanja predmetnog sustava sa sustavima drugih zemalja i informatičkim sustavima drugih načina transporta.

Uz članak 172.

Propisuje se obveza osnivanja Nacionalne RIS središnjice za upravljanje RIS sustavom u okviru Ministarstva kojom upravlja Nacionalni RIS koordinator. Isto tako propisuje se da će se operativno upravljanje prometom obavljati putem regionalnih centara ustrojenih u okviru lučkih kapetanija.

Uz članak 173.

Definira se okvir upravljanja RIS-om koji provodi Nacionalna RIS središnjica a obuhvaća dostupnost informacija za pojedine usluge koje su propisane Direktivom 2005/44.

Uz članak 174.

Propisuje se obveza tipskog odobrenja za opremu, uređaje i softver koji se koristi za RIS usluge u pojedinim slučajevima te međusobno priznavanje tipskih odobrenja izdanih od strane ovlaštenih tijela zemalja članica Europske unije. Isto tako propisuje se obveza izrade posebnog propisa kojim će se urediti način organizacije RIS službe, tehničke specifikacije za opremu i usluge, nadležnost izdavanja tipskih odobrenja te ostaloga u svezi s RIS-om.

Uz članak 175. i članak 176.

Propisuje se zaštita korištenja osobnih podataka iz RIS sustava, u skladu s posebnim propisima.

Uz članak 177.

Utvrđuju se dvije osnovne kategorije prijevoza, što podrazumijeva komercijalni prijevoz i prijevoz za osobne potrebe.

Uz članak 178.

Za obavljanje komercijalnog prijevoza, propisuje se obveza posjedovanja odobrenja za obavljanje komercijalnog prijevoza na temelju uvjeta koje mora ispuniti brodar u svrhu dokazivanja njegove profesionalna sposobnosti. Ispunjenje navedenih pretpostavki dokazuje se posebnom ispravom te se regulira njeno priznavanje ukoliko je ista izdana prema propisu zemlje članice Europske unije u skladu s Direktivom Vijeća 87/540/EEC. Određuje se obveza donošenja posebnog propisa kojim će se detaljnije provesti usklađivanje s navedenom Direktivom.

Uz članak 179.

Definira se način obavljanja prijevoza između dviju domaćih luka (kabotaža) na način da taj prijevoz mogu obavljati domaći prijevoznici i prijevoznici zemalja članica Europske unije koji ispunjavaju uvjete za upis plovila utvrđene ovim Zakonom te uvjete za obavljanje djelatnosti komercijalnog prijevoza. Na taj način usklađuje se navedeno područje s Uredbom Vijeća (EEZ) 3921/91. Strani prijevoznici mogu obavljati kabotažu samo iznimno i uz posebno odobrenje Ministarstva što je bilo propisano prijašnjim zakonom.

Uz članak 180.

Uspostavlja se načelo slobodnog ugovaranja prijevoza i definiranja prijevoznčkih cijena, kao što je propisano Direktivom Vijeća 96/75/EC, a u slučajevima ozbiljnog poremećaja tržišta propisuje se obveza izrade posebnog akta kojim će se propisati mjere za ispravljanje poremećaja sukladno navedenoj Direktivi. Isto tako definiraju se osnovne informacije neophodne za ocjenu ekonomske situacije u sektoru te obveza davanja prethodne obavijesti Europskoj komisiji.

Uz članak 181.

Propisuje se obveza primjene Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu robe unutarnjim plovnim putovima (CMNI) i na ugovore o domaćem prijevozu.

Uz članak 182. -192.

Regulira se pitanje odgovornosti za štetu u slučaju sudara plovila. Za štetu koju prouzroči plovilo odgovara vlasnik ili brodar. Temeljni princip je princip subjektivne odgovornosti za počinjenu štetu, uključujući izmaklu korist kao nematerijalnu štetu. Oštećenik štetu snosi samo ako je šteta prouzročena slučajem, višom silom ili je nastala iz nepoznatog uzroka. Propisani su zastarni rokovi tražbine nastale štete uz mogućnost da ugovorne strane mogu propisani rok i produljiti. Precizira se i početak zastare.

Uz članak 193. – 202.

Odredbe ovih članaka primjenjuju se na vađenje potonulih stvari osim ako se ne radi o spašavanju. Propisan je i postupak a obveza vlasnika stvari je da ju izvadi. Ukoliko vlasnik sam ne izvadi potonulu stvar, odnosno ako je vlasnik nepoznat, ista će se temeljem rješenja nadležne lučke kapetanije izvaditi na trošak i rizik vlasnika, odnosno na teret Državnog proračuna, putem Agencije za vodne putove. Propisan je i krajnji rok u kojem vlasnik mora izvaditi potonulu stvar a u protivnom potonula stvar postaje vlasništvo Republike Hrvatske. Jednako tako reguliran je i način obavljanja radova od strane neposrednog izvođača te njegova prava i odgovornosti za štetu. Propisan je trogodišnji zastarni rok za isplatu naknade za radove za vađenje potonule stvari uz mogućnost produljenja tog roka ugovorom. Posebno je regulirano pitanje kada potonula stvar ima obilježja kulturnog dobra, kada je stvar od vojnog značenja odnosno kada je stvar u vlasništvu strane osobe.

Uz članak 203. – 208.

Propisana je stvarna i mjesna nadležnost lučkih kapetanija te ostavljena mogućnost osnivanja i ukidanja njihovih ispostava o čemu odluku donosi Ministarstvo.

Uz članak 209.

Propisuje se inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Zakona koji obavljaju inspektori sigurnosti plovidbe odnosno stručni djelatnici Ministarstva i lučkih kapetanije temeljem posebnog ovlaštenja Ministarstva.

Uz članak 210.

Preciziraju se inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje inspekcijskog nadzora koji se provodi na plovilima, vodnom putu, u lukama i pristaništima, nad tehničkim održavanjem vodnog puta i objektima sigurnosti plovidbe, gradnjom na vodnom putu, prijevozom putnika i stvari te zaštitom okoliša od onečišćenja.

Uz članak 211. – 218.

Detaljnije je razrađen postupak i ovlasti inspektora prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora navedenog u članku 210. ovoga Zakona. Postupanje inspektora pri obavljanju nadzora nad sposobnošću plovila za plovidbu u potpunosti je usklađen s Dodatkom VIII. Direktive 2006/87/EC.

Uz članak 219. i članak 220.

Taksativno su propisana prava i dužnosti inspektora sigurnosti plovidbe te pravni lijek i nadležnost za postupanje prema tom lijeku.

Uz članak 221.

Predstavlja novinu u smislu obveze vlasnika brisanog plovila da isto ukloni s unutarnjih voda.

Uz članak 222.

Također predstavlja novinu jer se njime propisuje mogućnost da inspektor sigurnosti plovidbe izrekne mjeru opreza oduzimanja putovnice i druge osobne isprave radi osiguranja nazočnosti okrivljenika u prekršajnom postupku odnosno radi izvršenja izrečene kazne stranom državljaninu. Propisana mjera opreza može trajati najdulje osam dana.

Uz članak 223. – 226.

Definira se plovidbeni prekršaj i propisuje primjena Zakona o prekršajima u postupku. Nadalje, prekršajni postupak vodi Vijeće za prekršaje koje na prijedlog lučkog kapetana imenuje Ministar na rok od dvije godine. Ostavljena je mogućnost da predsjednik i članovi Vijeća mogu biti ponovno imenovani ali i razriješeni dužnosti prije navedenog roka. Izričito je propisana zabrana svakog oblika utjecaja na donošenje odluka u prekršajnom postupku čime se osigurava neovisnost rada Vijeća za prekršaje.

Uz članak 227. – 241.

Propisane sankcije za plovidbene prekršaje su novčana kazna i zaštitna mjera oduzimanja uvjerenja o osposobljenosti za vođitelja čamca. Novčane kazne u pravilu su propisane u rasponu (sustav relativnih kazni) uz izuzetak propisane novčane kazne u najmanjem iznosu poradi kršenja primijenjene zaštitne mjere odnosno kršenja dužnosti zapovjednika i člana posade plovila, podvrgavanju, ispitivanju ili liječničkom pregledu odnosno alkotestiranju. Navedena zaštitna mjera propisana je i kao fakultativna i kao obvezna. Kaznenim odredbama usklađene su odredbe o obaveznom uvođenju kazni za kršenje odredbi kojima se utvrđuje sposobnost plovila za plovidbu a u svezi sa Direktivom 2006/87/EC.

Uz članak 242. – 246.

U prijelaznim i završnim odredbama propisuju se rokovi za donošenje podzakonskih akata temeljem ovoga Zakona, te utvrđuje popis akata koji ostaju na snazi do donošenja novih.

Uz članak 247. i 248.

Uređuje se rad i lučkih uprava i Agencije za plovne putove osnovanih temeljem prijašnjih zakona te utvrđuje njihova obveza da izvrše prilagodbe sukladno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 249.

Definira se rok u kojem će se osnovati Nacionalna RIS središnjica.

Uz članak 250.

Definira se rok za donošenje lučkih pristojbi.

Uz članak 251.

Regulira se status postojećih luka.

Uz članak 252.

Propisuje se izdavanje brodske svjedodžbe dok se stvore preduvjeti za izdavanje upisnog lista.

Uz članak 253.

Daje se ovlast Hrvatskom registru brodova za obavljanje poslove tehničkog nadzornog tijela i priznatog klasifikacijskog društva do donošenja posebnog propisa.

Uz članak 254.

Propisuje se rok u kojem se plovila koja su povučena iz plovidbe moraju ukloniti s unutarnjih voda.

Uz članak 255.

Regulira se rješavanje u postupcima započetim prema odredbama prijašnjih zakona.

Uz članak 256.

Utvrđuju se akti koji prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 257.

Utvrđuje se stupanje Zakona na snagu.